

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za vse leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 6.00
Za inosemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 127. — ŠTEV. 127.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 29, 1920. — SOBOTA, 29. MAJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

MADŽARSKA PROKLINJA MIROVNO POGODBO

ZNAČILNA IZJAVA MADŽARSKIH DIPLOMATOV. — SIVŠI MINISTRKI PREDSEDNIK JE IZJAVIL, DA NIMA MADŽARSKA NITI OD ZAVEZNIKOV, NITI OD LIGE NARODOV NIČESAR PRIČAKOVATI.

Budimpešta, Ogrsko, 24. maja. — Bivši ogrski ministrski predsednik Stefan Friedrich je imel včeraj v parlamentu govor, katerega je pa moral prekiniti vsled burnih medkliciev.

Danes se je seja nadaljevala. Nastopil je zopet bivši ministrski predsednik in ves njegov govor ni bil ničesar drugega kot proklinjanje mirovne pogodbe.

Povzdigoval je boljševike in Turke, ki se tako uspešno bore proti zavezništvu.

— Zvezda zaveznikov zahaja — je rekel. — Novi faktor, s katerim je pa treba računati, se vedno bolj uveljavlja. In ta faktor je v teku. Vsi narodi so se oborožili. Nekateri poraženi narodi se morajo zediniti. Po preteku nekaterih mesecev bo naša delegacija, ki je podpisala mir, bridko obžalovala svoj čin. Naši delegati niso znali odločno nastopiti. Nihče jih ni poslušal. In ravno vsled tega, ker so bili strahopetci, bi morali prej oditi domov, predno so podpisali. Madžarska je napravila v svoji zgodovini tri kapitalne napake. — Prvo, ko je napovedala vojno, drugo, ko je ustanovila boljševizem in tretjo, ko je podpisala mir. Da, mi potrebujemo mir. Toda s kom? Z Anglijo, s Francijo? Ne. Mi potrebujemo mir z Jugoslavijo, Rumunsko in Čehoslovasko. Kaj pa naj pričakujemo od zaveznikov v Londonu in Parizu? Kaj naj pričakujemo od Lige narodov? To je največji bluf, kar jih je bilo na svetu. Od Lige narodov ne smemo pričakovati revizije mirovne pogodbe. Zavezniki igrajo strašno žalostno ulogo. Saj so celo Belo Kuno povabili na mirovno konferenco. Vsa narodna skupščina je nepoštena. Nekaj je podpisala, toda onega, kar je podpisala, neče izpolnjevati. Narodno skupščino svarim, resno svarim. Napočil bo dan, ko bo narod prekinil z vami vse zveze.

Izvajanja bivšega ministrskega predsednika, ki zastopa največjim delom nacionalne elemente so skoraj vsi navzoči navdušeno odobraval.

Grof Appony je napravil sledeči medklicie: — Bivši ministrski predsednik je fant, katerega je narodna skupščina slabo vzgojila. Kljub temu pa ostaja mirovna pogodba lup krivice.

Budimpešta, Ogrsko, 27. maja. — Pred kratkim je bil pri bivšem cesarju Karolu neki ogrski fedmaršal ter zahteval od njega, naj javno odstopi kot ogrski kralj. — Zakaj bi odstopil? — je vzkliknil bivši cesar. — Ali nistem morda dovolj demokratičen? Ali ne stiskam vsem strankam roke? Jaz želim ostati zvest svojemu narodu.

KONGRES IN VETO PRESED. WILSONA

Kongres namerava se enkrat glasovati glede Knoxove mirovne resolucije.

Washington, D. C., 28. maja. — Čeprav republikanci v splošnem priznavajo, da ni nikakega upanja, da bi se preglasilo veto predsednika, je vendar pričakovati, da bo zbornica še danes glasovala glede Knoxove mirovne resolucije, katero je vrnil predsednik ne-podpisano kongresu s pripombo, da ne more pristati v tak program, ker je prepričan, da bi napravil "neizbrisljiv madež" na časti naroda.

Voditelji so prorokovali, da bo manjka v poslanski zbornici le malo glasov do potrebne dvotretinske večine, da pa bi bil v senatu vsak poskus, da se preglasi veto, brezuspešen.

TRST BO PROSTA LUKA?

Amsterdam, Nizozemsko, 28. maja. — Kot poroča dopisnik nekemu tukajšnjemu listu, je Italija privolila, da bo postal Trst prosta luka.

London, Anglija, 28. maja. — Čeravno še ni potrjeno poročilo da hoče Italije izpremeniti Trst v pristo luko, ni ta vest povzročila nikakega presenečenja. Ko se je mudil avstrijski knežec dr. Renner v Rimu je zaprosil italijansko vladu, naj dovoli Avstriji uporabljati Trst. Tukajšnji krogi so prepričani, da je njegov upliv veliko večji kot je pa upliv jugoslovanskih zastopnikov.

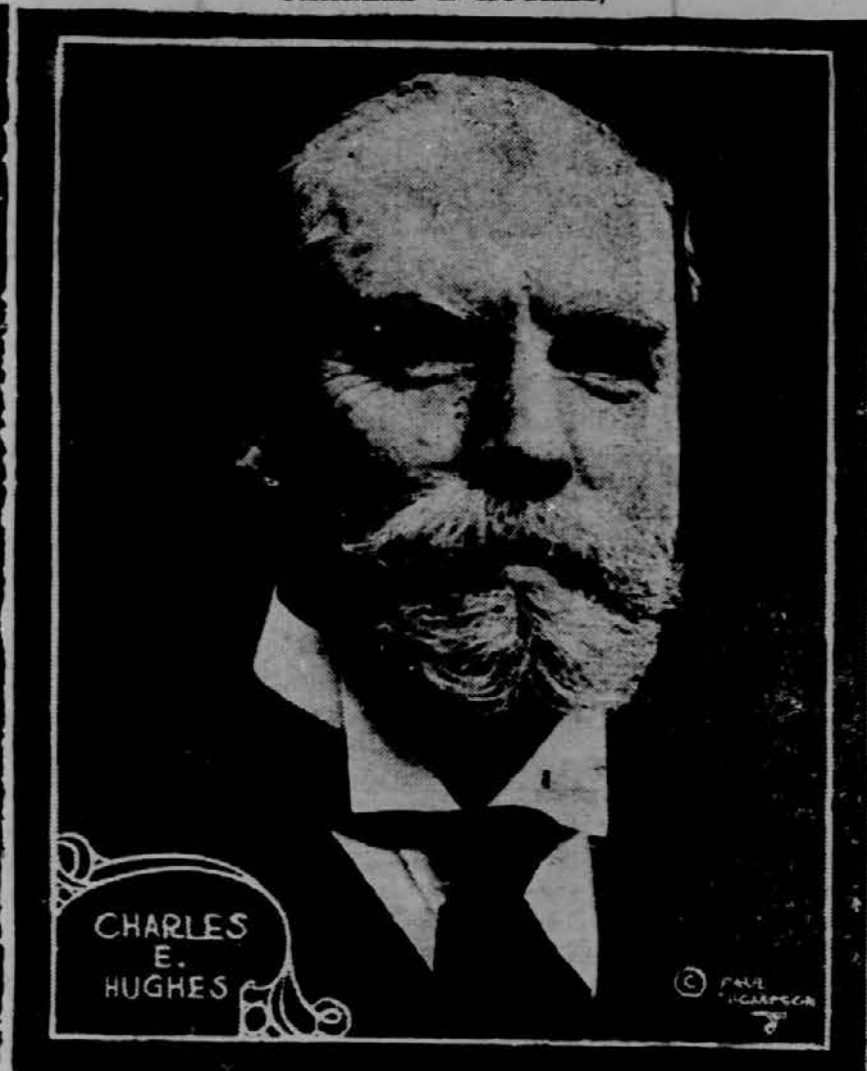
ARGENTINA P RESTAVLJENJA

Parnik "ARGENTINA", ki bi bil imel odpluti 5. junija, je pre-stavljen na 19. junija.

Vsi oni potniki, katerim smo naznanili, da smo jih vpisali za ta parnik, naj tedaj pridejo v New York ne kasneje kot 15. junija.

Frank Sakser.

CHARLES E. HUGHES,

CHARLES E. HUGHES

ki je propadel pri zadnjih volitvah, bo skušal znova kandidirati za predsedniško mesto.

LLOYD GEORGE IN KRASIN

Glasi se, da se bo angleški ministrski predsednik sestel z ruskim ministrom Krasinom.

London, Anglija, 28. maja. — Ministrski predsednik Lloyd George se bo sestel z Gregorijem Krasinom, ruskim boljševiškim trgovskim in obrtnim ministrom še tekom tekočega tedna. Tako poroča "Times", ki omenja tudi poročilo, ki je prišlo od oseb, ki so v zvezi z ministrskim predsednikom, d. abo predmet pogajanj, ki se bodo vršila veliko bolj obsežno kot pa se hoče sedaj priznavati. Glasi se, da se bo posvetoval s Krasinom poleg ministrskega predsednika tudi Earl Cruzon, angleški minister za zunanje zadeve.

List pravi, da bo Krasin med drugimi stvarmi tudi predlagal, da se spravi rusko zlato, opremljeno s pečatom stare ruske cesarske vlade, na angleški trg ter se vsled tega domneva, da je glavni cilj njegovega obiska, da dobi splošno dovoljenje za odpošiljanje takega zlata v Anglijo, kjer naj bi se ga prodalo.

"Times" dostavlja:

— S tem, da bi sprejeli rusko zlato, katero so ukradli boljševiki, bi dejansko priznali sovjetsko vladu. Nemogoče je namreč ločiti obe ideji trgovskih odnosov ter oficijelnega priznanja. Absurdno je domnevati, da bi mogli dve državi trgovati med seboj, ne da bi bili med seboj v diplomatskih odnosih.

List, ki je enako sovražen ministrskemu predsedniku kot boljševikom, obsoja žalostni in nesrečni izgovor, da se ne vrše pogajanja med sovjetsko vlado in Anglijo ter ironično čestita Nikolaju Leninu in Lloyd George-u na uspehu, katerega sta konečno dosegla.

KRALJ ALEKSANDER SE BO VRNIL NA GRŠKO.

Pariz, Francija, 27. maja. — Grško poslaništvo je danes objavilo, da se bo vrnil kralj Aleksander nazaj na Grško. Sprva so vsi mislili, da bo ostal pri svojem očetu, bivšem kralju Konstantinu, ki živi v Švici v prognanstvu.

ZATVORJENJE AVSTR. TVORNIC

Avstrijske tvornice nameravajo zapreti svoja vrata. — Protest proti kontroli delavcev.

Dunaj, Avstrija, 28. maja. — Avstrija je padla v nadaljno krizo. Tvornice so izpolnile načrte, so glasno s katerimi bodo ustavile vsako kolo, dokler se stališče vlade proti industriji ne izpremeni. Plače so dosegle tako višino, da ni mogoče spraviti izdelanih predmetov na trg. Denarja pri-manjkuje in to kljub naporom tiskarskih strojev in vsled tega je celo težko za peke prodajati kruh. Nameravana akcija industrialnih podjetij se obrača deloma proti vladi, ki dovoljuje v svojem naporn, da ustreže vsakemu, organiziranje tvorničskih svetov ter delavskih svetov. Ti zahtevajo neprimerno visoke plače in posrečilo se jim je pognati cene tako visoko, da ne more nihče kupovati kruha ter mora vsled tega delo v industrijah prenehati. Ta položaj je splošen.

Misleci in dalekovidni ljudje pravijo, da bo ta akcija pospešila politični konflikt, ki že vidi v zraku. Ameriška pšenica prihaja v Avstrijo ter je bo dosti, da bo zadostovala do konca januarja. Vsled tega se bo tudi povečalo krušne racije.

Nemčija širi svojo propagando za zvezo med Avstrijo in Nemčijo. Neki avstrijski odvetnik je daroval v ta namen 40,000 mark ali v normalnih časih deset milijonov dolarjev. Ena izmed posledic te agitacije je bila demonstracija dijakov, ki so zahtevali zvezo z Nemčijo.

KAJZER KOT KROJAČ.

London, Anglija, 28. maja. — Viljem Hohenzollernski, prejšnji nemški cesar, uri svojo roko kot krojač. — kot se glasi v poročilu iz Amsterdama. Reže namreč u-zorce za številne obleke, s katerimi bo obogatil svojo garderobo ter je baje že zelo ročen pri svojem novem poslu. — Kaka nesreča, da je kajzer zgrešil svoj poklic, — pravi list. — Po vsej notoričnosti, katero je dosegel kot cesar, kakšna bi bila lahko njegova slava kot krojač!

BOLJŠEVIŠKI ZASTOPNIK JE NA ANGLEŠKEM

V London bo prišel boljševiški trgovski minister Krasin, da razpravi o trgovskih odnosih.

London, Anglija, 28. maja. — Gregorij Krasin, načelnik boljševiške trgovske komisije, ki je vodila trgovska pogajanja s škandinavskimi deželami, je dospel danes v Anglijo iz Kodanija ter se pridružil danes popoldne skupini ruskih zastopnikov kooperativnih družb, ki se mude tukaj že nekaj dni.

Obisk te deputacije ter značaj pogajanj, katere bo vodila, je tukaj predmet precejšnje kontroverze. V nekaterih krogih se ostro obsoja angleško vlado, ker je privolila v pogajanja s komisijo, ki prihaja z odobrenjem ruske sovjetske vlade, čeprav ni mogoče to odobrenje javno.

Proti temu naziranjju pa se iz-vaja z druge strani, da ne prihaja Krasin in njegovi tovariši le na povabilo angleške vlade, temveč na povabilo Najvišjega sveta in da se bodo vršile konference z zastopniki ekonomskega dela Najvišjega sveta. Ker se hočejo zavezniški sestati z Nemci v Spa v namenu, da rešijo probleme evropske finančne rehabilitacije, je obenem tudi bistven del načrta ugotoviti, kakšne odnose naj se odpravi z Rusijo, kajti vsakemu je znano, da je ekonomski položaj Rusije nerazdružljivo spojen s celim evropskim vprašanjem. Niti angleška vlada s svoje lastne strani, niti zavezniški kot taki niso pripravljeni postopati z Rusijo kot enakovredno, dokler ne bodo dali boljševiki zahtevanih jamstev, da so stopili v krog drugih civiliziranih narodov.

Pogajanja, ki bodo otvorjena sedaj, se bodo vrtila v pričetku krog vprašanja, kakšna zagotovila more dati Krasin v družbi svojih tovarišev, da se bo moskovska sovjetska vlada držala dogovorov, ki bodo eventualno sklenjeni. Predno se bo navedlo trgovske odnose katerikoli vrste, bodo morali dati ruski emisarji natančna pojasnila glede številnih točk, med katerimi se prav posebno navaja dve točki: — Da mora prenehati njih sovražno stališče proti zavezništvu v splošnem in da se morajo drugje vzdržati vsake vojaške ekspedicije preko ruskih meja kot v slučaju invazije v Perizijo.

Razvoje se bo nasledovalo tukaj nasledovalo z velikim zanimanjem.

KOMU NAJ DAJO MADŽARI KRONO?

Budimpešta, Ogrsko, 26. maja. — Danes je rekel admiral Horthy, ogrski regent: — Vedno delaj dobro in se ne brigaj, kaj se bo zgodilo. Ko so ga vprašali, če se bo vrnil bivši ogrski kralj, je odvrnil:

— Tam zgoraj je stara krona sv. Stefana ter čaka nosilca. Zaenkrat, dokler ne zavladajo v deželi malo boljše razmere, še ne morem reči, kdo jo bo nosil.

KOMISAR PALESTINE ODPO- TOVAL.

London, Anglija, 28. maja. — Herbert Louis Samuel bo nastopil dne 1. julija kot nadkomisar Palestine. Te dni je odpotoval iz Londona.

Palestinske oblasti so izvolile nov skupni svet za Jeruzalem, sestojel iz šestih oseb: dveh mohamedancev, dveh Židov in dveh kristijanov.

MINISTER NOSKE O BODOČNOSTI NEMČIJE

Socijalistični voditelj izjavlja, da bo Nemčiji treba celih deset let, predno bo prišla zopet k sebi.

Berlin, Nemčija, 28. maja. — Gustav Noske, prejšnji vojni minister, se je zelo pesimistično izrazil glede bodočnosti Nemčije v nekem nagovoru na tukajšnje socijaliste. Rekel je:

— Pred nekaj časa so me ostro kritizirali, ker sem dal izrazu mnenju, da bo poteklo pet let, predno bo mogoče zopet uveljaviti po celi deželi redne razmere. Sedaj pa se celo nagibam k misli, da bo treba še daljše dobe. Številni so ministri, ki bodo pretehtali in katere bodo spoznali prelahkim. Ko me je gospod Ebert naprosil, naj stopim v kabinet, sem mu odgovoril, da bom rajše počakal, dokler ne pade tretji ali četrti kabinet.

Trdno sem prepričan, da bomo videli poskuse od strani reakcijskih strank, da se zopet polaste sile v državi, vendar pa ne mislim, niti za en trenutek, da imajo najmanjšo priliko za uspeh. Prvi nemiri bodo prišli v par mesecih, vendar pa bodo imeli za posledico le to, da bo postal nemški narod še bolj radikalen. Največja napaka, katero delajo naši voditelji, je ta, da skušajo preveč tesno slediti stopinjam ruske revolucije. Nemški narod si ne more dovoliti, da bi čakal na uspehe demokracije dežele ter si tudi ne more dovoliti, da bi trošil čas z vpriparjanjem poskusov kot naprimer Kerenski.

Kot stoji stvari sedaj, bomo morali potrpežljivo čakati še nadaljnjih deset let, predno bomo v stanu poročati o napredku in naši voditelji bi morali imeti dobi moralnega poguma, da to narodu tudi povedo in pojasnijo.

Vspričo sedanjih okoliščin je koalicijska vlada edina mogoča rešitev, kajti socijalisti nimajo večine, da bi sami volili vse stvari. To je velika tragedija nemškega socijalizma, — da namreč ne more v času, ko se mu je dejanski posrečilo priti na vrhunce v vodstvu države, prestaviti v dejstvo svojih idealov, ker mu manjka potrebne moči. Maje edino upanje je, da bo nemški narod spoznal, da more le najbolj trdo in najbolj usrajno delo rešiti našo deželo do skrajnega poloma.

NEUMNOST ŠE NI IZMRLA V TEJ DEŽELI.

Logansport, Ind., 28. maja. — Letna konferenca Old Order pango Brethern Church, ki je bila zaključena, potem ko je zborovala na neki fermi v bližini Logans-

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavi v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušenim in premožnim tvežnikom; kako bo pa malim reizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron \$ 3.15 1000 kron \$ 10.00
400 kron \$ 4.20 5000 kron \$ 50.00
500 kron \$ 5.25 10000 kron \$ 100.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi; s drugimi bazadami, označene cene se podyrčene izpremembi brez nadaljnjega naznanila.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLAVENIAN DAILY
Published by
NEWSPAPER PUBLISHING COMPANY
Incorporated
FRANK GARDNER, President
LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
33 Broadway Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" is published every day except Sunday and public holidays.
It is sold for 10 cents in America and 15 cents in Europe.
Subscription price: \$1.00 per month, \$3.00 per quarter, \$10.00 per year.
Single copies 10 cents.

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Published every day except Sunday and public holidays.
Subscription price: \$1.00 per month, \$3.00 per quarter, \$10.00 per year.
Single copies 10 cents.

GLAS NARODA
33 Broadway Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: CANTON 3377

Nemška demokracija.

Mogoče je le slučaj, da je prišla nemška vlada objavljati dokumente, ki so zelo škodljivi staremu režimu, ravno na predvečer volitev za novi državni zbor. V tej deželi bi kaj takega brez dvoma imenovali kampanjske dokumente.

Prihajala so namreč poročila, da bo vprizorila monarhistična stranka svoj največji poskus pri volitvah, ki se bodo vršile dne 6. junija. Večina opazovalcev nemške politike pričakuje precejšnjo reakcijo od sedanjih socialnih demokratov proti desnici. Tako gibanje pa bo brez dvoma zelo otežkočeno vsled objave nadaljnjih dokumentov, tikajočih se napak in slepote prejšnjih vladarjev Nemčije. Narod ni mogoče prepričati, da je sedanja vlada čudovit uspeh, vendar pa je najbrž proti temu, da bi se zopet postavilo na noge stare ideje, pri katerih je sel, kot je razvidno sedaj primesek ilovice daleč preko nog. Če ima Ebertova vlada v mislih tak efekt, potem je to znamenje, da so Nemci kaj hitro napredovali v uporabi zlih volilnih praktik, katerih se poslužujejo ljudje v ostalih demokracijah.

Razventega pa bodo namovejša poročila Bernstorffa glede polkovnika Housa vzbudila smeh pri onih, ki ne mislijo.

— Zelo mi je bil koristen, — je pisal prejšnji nemški poslanik glede polkovnika Housa.

Komu pa ni znano, da je pisal angleški poslanik Spring Rice isto v London ter francoski poslanik Jusserand v Pariz? Bila je izbrana naloga kolonela Housa, da je bil koristen za vse. Bil je eden najbolj neusiljivih ljudi, kar jih je kdaj hodilo po svetu ter med vladami. Burke pa je že davno rekel, da vladajo svetu oni, ki hodijo med vladami ter vidnimi pogovarjati držav. Ker je sedaj časno brez posla, bi se polkovnik House, če bi hotel dobiti novo službo, lahko priporočal ter oglašal kot koristen človek.

Bilance svetovne vojne.

Noben dogodek v zgodovini ni šel prebivalstvu toliko na živce kakor ravno svetovno klanje zadnjih štirih let. O posledicah vojne, ki bodo uplivala na narodno gospodarstvo še desetletja, si danes ne moremo ustvariti še nobene prave slike. Za enkrat moremo proračunati samo smrtno izgube; pa tudi pri tem smo vezani le na približne cenitve, posebno kar se tiče Balkana in Rusije. Ali že najprevidnejša cenitev daje fantastično število, na podlagi katerega si moremo šele predložiti velikost krivde, ki jo nosijo na svojih ramah vojni hujškalci, za kojih vrnitev delujojo na skrivnem razni elementi, ali pa jih skušajo obvarovati pred zaslužio kaznijo.

Umrljivost, ki jo je vojna povzročila, se da najprej določiti predvsem pri padlih v vojni in zmanjšanju števila narodov. K temu prihaja še nebroj drugih okoliščin, ki so sila neugodno vplivale na stanje prebivalstva. Umrljivost se je zvečala tudi pri civilnih ljudeh v vseh državah, seveda različno, kakor je pač ta ali ona država trpela vsled blokade, okupacije, upotrebljanja industrije v vojne svrhe in uporabe fizično malozmožnih ljudi pri težkem delu, ter v kolikor so bile razširjene nalezljive in spolne bolezni in v kolikor je sploh odjenjala duševna elastičnost posameznih narodov. Te okoliščine so različno vplivale na posamezne dežele. Civilno prebivalstvo Francije, Belgije in bivše Avstrije je mnogo trpelo vsled okupacije, med tem pa je prebivalstvo Nemčije, kateremu je okupacija kolikor toliko prišla, občutilo tem hujše posledice izstradanja blokade, vsled katere se je njegovo število skrajno približno za 700.000 ljudi. Če primerjamo poleg tega še števila, ki so sedaj ugotovljena, z onimi iz vojne dobe, opazimo, da se je število smrtnih slučajev, ki so jih sedaj ugotavljali, silno zvišalo dotedaj smatralo se pogrešanin, ter pri umrlih vojnih ujetnikih in onih, ki so umrli vsled zadobljenih ran in izstradanosti.

Število porodov v Nemčiji od 1. maja 1919 pa do 1. avgusta 1919 je padlo za nič manj kot in 3 pol milijona, pri tem pa so vračunena le mesta, ki štejejo več kakor 15.000 prebivalcev. Po uradnih podatkih je Nemčija izgubila 2.100.000 v vojni padlih mož. Poleg tega je vsled izstradanosti umrlo 700.000 ljudi. Na španski bolezni je umrlo 100.000 do 150.000 ljudi, katere prav tako lahko smatramo za vojne žrtve. Vsega skupno je izgubila Nemčija, če vračunamo one, ki so umrli vsled izstradanosti v prvi polovici leta 1919, 2.750.000 ljudi. Če se oziramo pri tem še na dejstvo, da je izostalo vsled vojne ogromno število porodov, lahko rečemo, da znaša izguba Nemčije najmanj 6.300.000 ljudi.

V koliko je izostalo število porodov v bivši Avstro-Ogrski, se da vsled njene delitve le približno določiti, gotovo pa za 3 in trideset milijona. Do konca leta 1918 je znašala zvišana umrljivost 1,7 do 1,8 milijona. Ker pa je silno slab gospodarski položaj povzročil tudi še v letu 1919 umiranje v masah, je število dveh milijonov izgub računano z 1 in pol milijona v vojni padlih gotovo še premajhno.

V Franciji je po statistiki ministrstva dela izostalo vsled mobilizacije okroglo 1 in pol milijona porodov in zvišana umrljivost je zahtevala med prebivalstvom mest 450.000 žrtev. Poleg tega je, kako rje razvidno iz statistike v "Statesman Yearbook" in izjave državnega podsekretarja Abrami v zbornici, padlo v boju 1.400.000 ljudi. Izgube Francije znašajo torej najmanj 3 in eno tretjino milijona ljudi.

Anglija je imela najmanj izgube pri ostalih poročilih. Ta njen minus znaša namreč le 850.000. Plus umrljivosti njenega civilnega prebivalstva je do srede leta 1919 okroglo 200.000, padlo pa je v vojni približno 1.060.000 vojakov. Anglija je žrtvovala torej v tej vojni vsega skupaj 2.100.000 ljudi, kar je relativno malo, ker je po časneje in tudi pozneje mobilizirala, kakor druge države in so njene prehranjevalne prilike bile kolikor toliko ugodne.

V Italiji se more izostanek porodov ceniti približno na 1.400.000.

Civilnega prebivalstva je umrlo do srede leta 1919 vsled vojne okolo 300 tisoč ljudi, padlo pa jih je po uradnih izjavah 550.000. Skupna izguba njenega prebivalstva bo okrog 2 in četrt milijona ljudi.

Po vsem tem je torej pet evropskih vesil izgubilo več kot 20 milijonov ljudi!

Združene države ameriške so izgubile 52.000 vojakov na bojnem polju. Pri malih državah in v Rusiji se izgube prebivalstva zelo težko določijo. Za Belgijo je preračunal S. Doering v svojem spisu "Die Bevoelkerungsbewegung im Weltkrieg" izgube na 375.000. Bolgarija je vsled svojih ugodnih prehranjevalnih razmer manj trpela. Vseeno pa se more reči, da je izostalo več kot 155.000 porodov in da je zvišana umrljivost zahtevala 120.000 ljudi, od katerih je približno polovica umrla kot vojaki na fronti in v bolnišnicah. V Rumuniji se je po Doeringu umrljivost zvišala za 360.000, med temi je 159 tisoč vojakov.

Srbija je izmed vseh vojskujočih se držav največ trpela; in to vsled okupacije in bega večine prebivalstva. Epidemije so strašno razsajale med srbskim ljudstvom in Bolgari sami so v vojni pomorili 40.000 Srbov (večinoma žena in otrok). Če se računa, kakor piše "La Serbie" izgube na porodih z 300.000, in se ceni zvišana umrljivost na 1.330.000, med kojimi je približno 700.000 vojakov, znaša skupna izguba Srbije 1.630.000 ljudi, torej 35 odstotkov vsega prebivalstva.

Rusija vsld svoje obsežnosti vojne ni tako zelo občutila, kakor so jo druge dežele. Vseeno pa je transportna kriza povzročila težave v prehrani mest in ogromen izostanek porodov v Rusiji, kjer je bilo v vojni vpoklicanih 20.000.000 mož, je bila naravna posledica. Če je Rusija oficijelno prenehala z vojno v začetku leta 1918, je sovjetska vlada s tem, da je vojaštvo pridržala pod orožjem preprečila povratek vojnih ujetnikov in se izostanek porodov v Rusiji lahko določi z 9 milijoni. "Statesman Yearbook" ceni krvave izgube Rusov na tri milijone, med vojno pa je umrlo v Rusiji dva milijona ljudi, več kakor sicer. Skupno je število prebivalstva vsled vojne zmanjšano v Rusiji približno za 14 milijonov ljudi. Koliko izgub je utrpela Turčija, Finska, se ne da začasnito niti ceniti. Tudi v nevtralnih deželah je prebivalstvo vsled vojne umiralo; predvsem vsled prehranbenih kriz iz nalezljivih bolezni.

Če sedaj seštejemo vse te številke, ki navajajo približne izgube raznih najbolj prizadetih bojujočih se držav, vidimo da znašajo 36.702.000 človeških žrtev. Ali niti ta tajinstvena številka ne vsebuje vseh žrtev. Poleg tega, da so bile hudo prizadete vsled vojne Turčija, Japonska, Grška, Črnagora in sovjetska Rusija, bo še dolgo astoletja starosti in spolnost trpela vsled vojnih posledic. Število plodovitosti prebivalstva Evrope se je zmanjšalo za 12 milijonov, drug del pa se je vrnil na svoje domove pohabljen in spolno bolan.

Predložimo si sedaj še sedanjí položaj! Koliko vojaštva je še pod orožjem, koliko je še vojnih ujetnikov, ki se potikajo po vsem svetu in se ne morejo vrniti domov. Upoštevajoč še okolnost, da je plodovitost slabih gnetnih razmer silno padla, lahko rečemo, da normalnega porodiškega števila ne bo še več desetletij. Z mirno sigurnostjo trdimo, da je svetovna vojna zahtevala preko 40 milijonov človeških žrtev.

Številke govore. Odgovornost za reke krvi, ki je tekla i za smrti nbroj nedolžnih ljudi a nosijo tisti, ki so vojno zakrivali in jo podaljševali.

Slovenske novice.**Cleveland, Ohio.**

V družini Juratovic, 895 Addison Road, so bili v teku par mesecev trije zagonetni smrtni slučaj. Dne 26. februarja je našla Mrs. Juratovic ob prihodu iz bližnje gročarije s kroglo skozi srce svojega 27letnega soproga mrtvega. Policijska se je izjavila, da je to slučaj samomora, kajti ob njegovi strani je bil najden revolver. Dne 5. maja je 2letna hčerka Mary padla v posodo vrele vode in se je tako hudo opekla, da je čez nekaj umrla v bolnišnici. Dne 17. maja pa je dobila policija zoret obveščanje, da se je 6letni sinček George po nesreči zadušil. Dne 19. maja je bilo že vse prirejeno za njegov pogreb, ko je koroner W. J. Zoul naznanil pogrebniku Antonu Grdini, da se pogreb odloži, da se uvede mrtva preiskava, ki naj dožene, pod kakšnimi okoliščinami je umrl 6letni sinček. Istočasno se bo uvedlo tudi temeljito preiskavo v prejšnja dva smrtna slučaj, kajti policija se zdi sumljivo, kako je mogoče, da pride do treh smrti v eni družini v tako kratki dobi.

Milwaukee, Wis.

Premrnil je dne 17. maja rojak John Strnad v Muirale sanatoriju. Star je bil 30 let. Bolehal je okoli eno leto dni na morilki je tiki. Pokojnik je bil doma iz Makol na Štajerskem. Pogreb se je vršil 20. maja popoldne od pogrebniške Ermenca na pokopališču sv. Križa (Holy Cross). Zapuščala žalujejo soprogo in enoletno hčerko na 438 South Pierce St., v starem kraju pa stariše.

Dne 18. maja je pretrgala smrt nit življenja 15letni Stefaniji Plešec iz 314 Second Ave. Pogreb nulaže žrtve se je vršil 22. maja dopoldne na pokopališču sv. Križa. Za njo žalujejo stariši, dve sestri in en brat.

Iz starega kraja je došla vest, da je umrl v bolnišnici v Mariboru naš znani in priljubljeni rojak Jakob Hudžar iz West Alisa. Pokojnik je šel v staro domovino si iskati zdravja, a ga je dohitela smrt. Pokojnik je bil v bolnišnici Rdečega Križa v Švici, potem so ga na njegovo željo poslali v domovino, in sicer v bolnišnico v Maribor. Želje je videti domovino

Peter Zgaga

Neprimerno je zahtevati od govrnic republikanske stranke, da se natančno seznanijo z ustavo Združenih držav, predno nastopijo na odru. Člani najvišjega sodišča sede že mesec in mesec ter razmišljajo o eni sami klavzuli ustave ter je še vedno ne kapirajo ali razumejo.

Volilna kampanja ne bo postala prav nič bolj živahna, če bomo imeli celo vrsto učenih žensk, ki bodo razpravljale o ustavnih pravicah. Ženske naj se rajše ravna jo po onem govrniku iz južnega zapada, katerega je poznal nepozabni Lincoln. To govrnik je "stopil na oder, vrzel glavo nazaj, odprl oči in usta ter prepustil posledice Bogu".

Senjor Blasco Ibanez, slavni španski pisatelj, ki se mudi sedaj v Ameriki, ne ceni Carranza za to, ker ni nikdar potoval. On pravi, da ni bil nikdar v inozemstvu in da pozna svet le "iz druge roke".

Tudi George Washington in Abraham Lincoln nista nikdar potovala po inozemstvu ter sta poznala svet le iz druge roke.

Ali je bil Bayard Taylor ali kak drugi "svetski putnik", o katerem je rekel Carlyle, da je največje prepotoval in da ve najmanj o ljudeh, katere je bil videl?

Japonska potrebuje v resnici več prgora za svoje ljudi ter ga bo morala kje dobiti, a Kitajska, klub svojim 400.000.000 ljudi, ima na razpolago še obilo prostora in ozemlja. Prav nič se ni treba vznemirjati radi možnega prodiranja sinov nebeskega cesarstva proti zapadnim deželah.

Julian Arnol, trgovski priobnik ameriškega poslanstva na Kitajskem, pravi, da je takozvana "rmena nevarnost" bajka. Potoval je po celi Kitajski ter pravi, da je v pretežni večini prav tako redko naseljena kot so naše zapadne države. V tisoč letih bo mogoče čas vznemirjati se radi naraščanja prebivalstva Kitajske.

Listnica.

— Kaj je pa postalo iz "over-all" kampanje?
Odgovor: — All over.

— Mi smo z velikim odporom stopili v vojno — je rekel predsednik.

Zakaj je sedaj njegov odpor proti miru tako velik?

Pravijo, da D'Annunzio ni državnik, da ni vojskovodja, da je še ma in trapeze.

Pa je vseeno dosti, jako dosti napravil za — Italijo.

— Res, da dama ni lepa, — je rekel ženitovanjski posredovalec — skoraj grda je, toda vzemite, vseeno njeno sliko seboj, mogoče se boste slednjič vendarle privadili nanjo.

Prodajalec: — Kupite kaj gospod. Morda zobno krtačico, krtačo, milo.

— Ne, hvala, ne potrebujem.

— Le vzemite, se boste že počasi privadili.

Kako pomei bi bilo maslo, če bi bilo naprodaj vse ono maslo, katrega imajo nekateri ljudje na glavi.

Največji čudež na svetu. V New Yorku so zastrajkal pivovarniški delavci.

Neki časnikarski poročevalec poroča iz Carigrada, da je Kemal ravnatoka možan kot sultan.

No, potem se ga ni treba bati.

Ženska lahko napravi marsikaj z lasno iglo — samo proti miši se ne more boriti.

Pišejo in se pritožujejo: — Kaj pa je pravzaprav z našo politiko? S politiko je to: Dokler ne bodo odločno zahtevali onega, kar želijo, ne bodo dobili.

Skaza in drugi filistejci — next week.

In sedaj na koncu se ga je lotila pljučnica. V Ameriki je bival 7 let. Radi svojega legega obnašanja je bil zelo priljubljen med rojaki. Bival je vedno v Genoa Location ali Sparta, Minn. Nazadnje, je bil pri rojaku Kljumu čez tri leta, nakar ga je ta zopet sprejel

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898
Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, GREGOR J. PORENTA, Box 176, El. Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 106, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.
Vrhovni Zdravniki.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.
Naduradniki.
JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Poročniki.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota.
JOHN RUPNIK, R. R. Box 24, Export, Pa.
Pravni Odvet.
JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Oshtemo, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.
Zdravstveni Odvet.
RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4804 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 E. 8th Ave., Johnstown, Pa.
Jednotino glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vse zdravstvene pričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obdelni pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blaginji ima okrog \$300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolnišniški podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačala že nad poldrugi milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tani, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Kdor želi postati član naj se oglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

pod streho za dva dni, predno smo ga izročili materi zemlji. Pogreb mu je priredilo društvo sv. Jožefa, katero ga je tudi spremlilo k zadnjemu počitku z mnogimi drugimi prijatelji iz Genoa do cerkve v Gilbert in od tam na pokopališče. Pokojnik ne zapuša tukaj nobenih sorodnikov, v starem kraju pa zapuša stariše.

Krščeno je bilo v slovenski cerkvi novorojeno dete Jožefa in Ane Staudohar na ime John Frederick.

Mrs. Jos. Vertin, ki se je pred dvema tedni podvrгла operaciji v Laurium bolnišnici, je toliko okrevala, da so jo mogli prepeljati na dom.

Mrs. Jos. N. Strucelj, nevesta od štirih tednov, se je morala 18. maja podvrgeti operaciji v Laurium bolnišnici. Operacijo je srečno prestala.

Nevarno poškodovani so bili trije možje 15. maja popoldne v Tamarack rovu št. 5. Počila je cev vročega para, katero so popravljali, in vroči par je opalil Geo. Majerleta, Jos. Gorseta in Wm. Blackney-a. Prvi in zadnji sta bila najbolj hudo ožgana, tako da so ju morali prepeljati v bolnišnico, kjer se jim pa zdravje obrača na bolje. Ožgana sta bila hudo na obrazu in rokah. Gorše je odšel sam na dom potem ko so mu zdravniki obvezali opeklino.

Za posledicami influence je umrl rojak Frank Kodrič. Pokojnik je bil doma iz vasi Mladje, fara Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem. V Ameriki je bival 15 let. Umrl je tudi eno leto stari sinček. Najhujše je bilo to, da je žena bila sama bolna ter si ni mogla pomagati in je medtem ležala v nezavesti, ko so ji odnesli soproga. Pokojnik zapuša žalujočo soprogo, tri hčere in dva sina.

Seminole, Pa.
Za posledicami influence je umrl rojak Frank Kodrič. Pokojnik je bil doma iz vasi Mladje, fara Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem. V Ameriki je bival 15 let. Umrl je tudi eno leto stari sinček. Najhujše je bilo to, da je žena bila sama bolna ter si ni mogla pomagati in je medtem ležala v nezavesti, ko so ji odnesli soproga. Pokojnik zapuša žalujočo soprogo, tri hčere in dva sina.

Calumet, Mich.
Krščeno je bilo v slovenski cerkvi novorojeno dete Jožefa in Ane Staudohar na ime John Frederick.

Mrs. Jos. Vertin, ki se je pred dvema tedni podvrгла operaciji v Laurium bolnišnici, je toliko okrevala, da so jo mogli prepeljati na dom.

Mrs. Jos. N. Strucelj, nevesta od štirih tednov, se je morala 18. maja podvrgeti operaciji v Laurium bolnišnici. Operacijo je srečno prestala.

Nevarno poškodovani so bili trije možje 15. maja popoldne v Tamarack rovu št. 5. Počila je cev vročega para, katero so popravljali, in vroči par je opalil Geo. Majerleta, Jos. Gorseta in Wm. Blackney-a. Prvi in zadnji sta bila najbolj hudo ožgana, tako da so ju morali prepeljati v bolnišnico, kjer se jim pa zdravje obrača na bolje. Ožgana sta bila hudo na obrazu in rokah. Gorše je odšel sam na dom potem ko so mu zdravniki obvezali opeklino.

POZOR ČITATELJI!
Zastran postavnega praznika "Decoration Day" ne izide v ponedeljek Glas Naroda.

Uredništvo.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE
Vreča 130 funtov \$13.—
MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Station
New York, N. Y.

Dan in noč.
Če se hočete veseliti življenja bolj temeljito, imajte vedno doma Trinerjev Ameriški Elikzir Grenkega Vina. Če ga vzamete pred jedjo, vam bo dal dober tek, po magal prebavi in vam bo povpešil delovanje možgan. Če ga vzamete pred počitkom, vam bo zasil-gural zdravo spanje, nakar drugo jutro vstanete sveži ter polni energije. Toda vstrajajte pri prist-nem Trinerjevem Ameriškem Eliksi-ru Grenkega Vina, ki je do bi-lobi najvišja priznanja, zlate ko-lajne in grand prix na raznih med-narodnih razstavah: v Londonu in Bruslju 1910, v Parizu in Rimu 1911, v San Franciscu 1915 in Pa-nami 1916. Tekom zadnjih par mesecev so se začela kot gobe po-dežju množiti po deželi razna nova "grenkega vina", toda naših prija-teljev to ne moti. Oni poznajo vrednost Trinerjevega Ameriškega Eliksi-ra in ne bodo vedno ponaredi. Vaš lekarnar in prodajalec zdra-vil imata Trinerjeva zdravila v za-logi. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chic-go, Ill. (Adv.)

Kmetiski proletarijat izginja v Rusiji

Centralni statistični depart-ment sovjetske vlade je pravkar obelodanil zanimive številke o spremembah, ki so nastale izza re-volucije med ruskimi kmeti. Sta-tistika se nanaša le na bivše gu-bernije Tula. Kostroma in Jaros-lav, toda vlada nadaljuje pre-iskavo tudi v ostalih gubernijah. Statistično poročilo dokazuje, da je ekonomski preobrat znižal šte-tilo kmetov, ki niso prej posedovali svoje zemlje, a obenem so pričeli izginjati "kukaki" ali bogati kmetje, ki so tvorili razred kmet-ske buržoazije.

Leta 1917 je bilo v omenjenih treh gubernijah devet odstotkov kmetov, ki so posedovali več kot 16 desjatin zemlje (ruska desja-tina je malo več kakor dva akra) vsak, in pet odstotkov takih ki

Socijalno skrbstvo v sovjetski Rusiji

Ljudski komisariat za socijalno skrb v sovjetski Rusiji skrbi za vse ljudi, nesposobne za delo radi starosti ali pobaččenosti, v slučaju bolezni, poroka in upravičene brezposelnosti. Bolni delavci imajo pravico do brezplačne zdravniške oskrbe in denarna podpore. Trdajno dela nesposobni dobivajo denar iz posebnega zaklada. Obstoji nadalje poseben oddelek za otroške domove. V te domove pridejo vsi otroci brez nadzorstva, sirote, nezakonski otroci ter otroci zločincev in prostitutk. V sekciji fizično in duševno abnormálnih otrok se taki otroci navajajo k delu in izobrazbi. V otroških domovih so knjižnice, delavnice in igrišča. Selo morajo otroci posejati do svojega 17. leta, na kar šele se jih prepusti lastnemu nadzorstvu. Število otroških zatočišč je v vsej sovjetski Rusiji zelo veliko. Lanskaga leta spomladi jih je bilo do 2000, letos jih je zdaleka več.

Zelo dobro je preskrbljeno tudi za matere in dojenčke. V to svrhu je ustanovljen zopet poseben oddelek kjer dobivajo matere in jih dojenčki najpopolnejšo oskrbo. V take vrste institucijah se nahajajo velike mlekarne, odkoder matere dobivajo mleko brezplačno. Prirejajo se posebni tečajji za poučevanja mater o negi in vzgoji otrok.

Pobačljeni otroci se zdravijo in skušajo usposobiti za delo. V Moskvi je v to posebno svrhu ustanovljenih 10 strokovnih tečajev.

Oddelek za invalide vzdržuje 65.000 starecev in stark, ki prebivajo v množičnih domovih. Zidajo se hiše za invalide. Razume se, da se tudi invalide zaposluje po njih možnostih.

Ko bi ne bilo od sovjetske Rusije tako popolnoma odrezani, kakor smo, bi svet o velekoristnih napravah v sovjetski Rusiji še marsikaj izvedel.

Kaj je javno-zdravstvena strežnica? Kaj to pomeni? Vlada hoče žrtvovati Reko?

NJENO DELOVANJE ZA OSKRBO OTROK.

Javno-zdravstvena strežnica (Public Health Nurse) se briga tudi za oskrbo otrok. Ustvarja močnejše in boljše državljane s tem, da skrbi za deteta potom podnaka materam pred porodom in potem.

Razlaga materi, kaj ne sme delati, ne da bi postavila v nevarnost življenje svojega deteta in svoje lastno, in kakemu delu naj se kolikor možno izogiba. Priporoča zdravniško oskrbo; mater o vrednosti pravilne diete, higijene in telesne vaje.

Pokazuje neizkušeni materi, kako naj koplje svojega prvorojenčka, kako naj obvaruje njegove oči, kako naj ga hrani in kdaj in kako naj spi.

Razlaga njej, kako naj izgotovi mala oblačila, da bodo najbolj ugodna, zdravstvena in povzročala najmanj sitnosti materi sami.

Nasvetuje, da se porod deteta uradno naznači poklicani oblasti.

Zdravstvena strežnica se vedno nahaja na razpolago v takozvanih "Infant welfare stations", kjer tehta dete in ga pripravi za pregled. Tu se razgovarja z materjo in ji razlaga nasveti zdravnika glede prehrane in oskrbe deteta.

Redno obiskuje dojenca v svojem okraju, pazi na njihov razvoj, je pripravljena z nasvetom in oskrbo, ako dete oboli na dušljivem kašlju, prehladu, bronhitisu, pljučnici ali kaki nalezljivi bolezni. Pomaga s svojim nasvetom materam v težki dobi, ko se dete zobi in odvadi dojenja.

Briga se tudi za starejše otroke, kajti daje materam informacije glede pravilne hrane in oblačila in glede otroških navad ter nasvetuje materam, naj se zatekajo k "milk stations" ali otroškim klinikam, kjer morejo pravilno nadzirati telesni razvoj otroka.

Drži predavanja v materinskih klubih in drugod, kjer nazorno pokazuje, kako naj se pripravlja mleko, čisti steklenice mleka, in daje poduk o enotavnih predpisih domače oskrbe otrok.

Ali najbolj važen del njenega delovanja je osebni poduk posameznim materam pri njih samih doma, kako naj z omisi sredstvi, ki so njim na razpolago, ohranijo dojenca in otroke v dobrem zdravju.

Kongres zdravnikov.

"Berliner Tageblatt" javlja iz Dresdana: Tu se je vršil prvič po izbruh uvojne 32. kongres zdravnikov za notranjo medicino, katerega se je udeležilo tudi nad 300 zdravnikov iz Avstrije.

Umetniško nagrado.

"Orzeszkowej" je posebna komisija, ki jo sestavljajo "Kasa Literacka", "Društvo literatov" v Varšavi, letos priznala znamenitemu poljskemu pisatelju Štefanu Żeromskemu, in sicer za njegov spis "Vse in nič".

"Beogradske Novine" se v u-

vodnikih pečajo z jadranskim vprašanjem. "Pravda" piše: o referatu, ki ga je naš minister za zunanje stvari dr. Trumbić podal na seji ministrskega sveta, da znatno omogoča direktne porazgovore z Italijo. Dosegla se je popolna soglasnost glede Dalmacije, Skadra in okolice ter zadostna našim življenjskim interesom. Meje v Istri se bodo ugotovile po Wilsonovi črti. Spor ostaja edino radi mesta Reke. "Samouprava" piše: Posvetovanje s člani delegacije mora dovesti do končnega sporazuma z Italijani. Neudeležba našega kraljevstva na sauremski konferenci bi mogla dovesti do tega, kar se je zgodilo 14. in 20. januarja. Zato je pot, na katero je sedaj krenila naša delegacija, t. j. poizkus neposrednega sporazuma, ugodna za nas in za Italijo. Italjanski ministrski predsednik Nitti je prevzel odgovornost pred deželo za neposredni sporazum z našim kraljestvom. Vlada Protiječa smatra, da je treba rešiti jadransko vprašanje in mu je posvetila vsa svoja pozornost. Ustni referat delegatov je pospešil, da se čimprej precizira stališče vlade, da se na ta način v interesu obeh dežel najde izhod iz sedanjih težkih in negotovih situacij. Največje težave obstajajo sedaj radi mesta Reke.

Nota vlade Davidoviča od 20. januarja, ki je izjavila, da kraljestvo SHS opušta suvereniteto nad mestom Reko, je velik korak na potu k sporazumu. Za reško luko je izjavila Italija, da se od reke suvereniteto, dočim je vprašanje o suvereniteti Reke same ostalo še odprto. V vprašanju Dalmacije in Wilsonove črte v Istri kaže, da je dosežena soglasnost. Vprašanje in meje severne Albanije bi se imelo rešiti povoljno za naše vitalne interese. Sporazum med dvema deželama, ki imata skupne interese na Jadranu, bo tvoril novo periodo mirnega razvika ter bo zblizal ti dve državi. Tako se bo dal Evropi in vsemu svetu primer, da obe zainteresirani deželi gledata nad površino najbližjih interesov, da bi s tem zadovoljil višje in trajne potrebe svojih narodov.

Odtegnitev srebrnega denarja iz prometa v Nemčiji.

Odrredba nemškega državnega finančnega ministra določa, da se srebrni denar potegne iz prometa in da odslej ne bo veljal več kot plačilno sredstvo. Srebrni denar bo državna banka zamenjala do 1. januarja 1921.

Kongres poljskih znanstvenikov v Varšavi.

Pred kratkim se je v Varšavi, v dvorani tamonjše univerze, začel poljski znanstveni kongres, ki je trajal štiri dni. Udeležilo se ga je okoli 500 znanstvenikov iz vseh poljskih dežel. Vse univerze in vsi učni zavodi so poslali svoje zastopnike.

JETNIŠNICA V SING SING.

Politika delavcev v politiki sami.

Pri poskusu, da postanejo politični faktorji, so se voditelji organiziranega dela v vsakem slučaju razcepili v dve stranki, konservativno in radikalno. Konservativni element se je zavzemal za politiko "vrtanja od znotraj", to je izvojevanja svoje poti v že obstoječih političnih strankah potem kontroliranja izvolitev njih kandidatov. Radikalna skupina pa se je zavzemala za organizacijo posebne delavske stranke, ko je kandidati za urad bi stali v opoziciji proti onim starih strankam.

Pretekli teden se je na konvenciji organiziranega dela, ki se je vršila v New Jersey, razvnela ostra debata glede vprašanja, kakšno politiko naj bi se zasledovalo v bodočnosti. Konservativci, katerim je vodil Arthur Quinn, predsednik New Jersey State Federation of Labor, so zmagali s 600 glasovi proti 100. Quinn, ki je bil carpenter po poklicu preden se je dvinil do najvišjega mesta organiziranega dela svoje države, so naprosili pozneje za intervju glede nastopa delavstva v politiki in sicer s stališča moža, ki je dejanski delal v tavnici in ne skuša drugim vsiliti svojih idej z neke bajne višine.

Velika napaka v organizaciji posebne delavske stranke, — je takoj v pričetku pripomnil, — je ta, da je njen cilj pospeševati razredno vlad.

— Pred leti, — je rekel, — so prišli možje in ženske, ki so ustvarili to deželo, preko morja, da njidejo razredni vladi. Hoteli so narod, v katerem bi imela velika masa ljudi kaj besede pri tem, kaj naj se stori in kako naj se stori z ozirom na vladu. Velika stvar, za katero so se zavzemali ti prvotni pionirji, je bila pravica za vse.

— socijalna pravica, ekonomska pravica ter verska in politična pravica. Dobili so jo. Zakaj? Ker so imeli neprestano p red seboj ideal socijalnega blagostanja, dobiti posameznika, občine, države in dežele, ne pa dobrobit ene razreda ali ene skupine ljudi.

— Časi so se izpremenili, to je res, in pravice se ni merilo vsem na enak način. Nikakor pa ne pomenja rešitev tega problema, če se poseže nazaj po razredni vladi. Delavska stranka pa bi po vsem naravno pomenjala to.

— Priznati hočem, da so delavske stranke mogoče potrebne v evropskih deželah, kjer je še vedno ostro potegnjena črta med nižjimi in višjimi sloji prebivalstva. V naši deželi pa smo že davno prišli preko te točke. Napredovali smo daleč preko nje. Sprejeti to sredstvo, bi enostavno značilo, da se vrnemo nazaj v dobo, katere smo se otrsli pred več kot sto leti.

— Kaj pa bi se zgodilo, če bi organizirano delo stopilo skupaj ter uveljavilo svoj lastni politični program? Mesto da bi se dovedlo do boljšega sporazuma med kontrolujočim faktorjem v kaki napravi ter delavcem samim, bi se le še povečalo brezdnost med obema. Na eni strani bi imeli skupino delavcev, katero bi se veliko bolj primerno lahko imenovala stranko uslužbencev, dočim bi imeli povsem naravno na drugi strani stranko, ki bi se po pravici lahko imenovala stranka delodajalcev. Kaj pa bi se zgodilo na

to? Ena stranka bi uveljavljala zakone proti drugi. Nobeni bi ne bilo mar blagostanje naroda in dežele v splošnem in dospeli bi do stanja nemira, strankarske vlade in korupcije. Videli bi delavskega agitatorja, ki bi pridigoval na kakem vogalu, da je treba izvoliti Tom Browna, ker se zavzema za tri cente več plače na uro kot pa jo v dotičnem trenutku plačuje kompanija. Na drugi strani pa bi morali poslušati izvajalca najetega človeka kakkega delodajalca, ki bi vam pripovedoval da glasujete za moža, ki kontrolira dobavo najbolj potrebnih stvari.

— Zelo slabo bi bilo na to ali ono stran, kajti nikdo bi ne posvečal nobene misli dobrobiti v splošnem, temveč le svojim lastnim interesom ali pa onim ozke skupine. Priznavam, da se vrši to sedaj v nekaterih političnih krogih, a nikamor ne boste prišli, če boste sami uporabljali metode, katere zavracate pri drugih.

— Vprašanje je torej naslednje:

— Kaj boste storili, da izpremenite razmere kot obstajajo danes, seveda s pridržkom, da je treba razmere izpremeniti? Odgovor je, da vrjatje od znotraj. Vi imate v rokah orožje v obliki svojega volilnega listka. Poslušajte se tega orožja z največjima pridom, kajti to pomenja dobroto tako za vas kot za vaše sosede in sicer brez ozira na to, da je vaš sosed mogoče delodajalec. Mogoče imate z njim več v skupnem kot pa domnevate. Če boste prišli z njim skupaj na zdravem in poštenem programu ter uveljavili slednjega poštenimi glasovi, boste dokazali, da znate upoštevati stvari skupnega interesa.

— Najboljši vzgled česar ne more storiti ločena politična akcija, nam nudi takozvana prohibicijska stranka. Skozi leta so imeli prohibicionisti svojo lastno stranko. Edina stvar, katero so dosegli, pa je bila, da so bili pri volitvah predmet splošnega posmehovanja. Nikdo ni posvečal tej stranki niti najmanjše pozornosti. Nikdo se ni brgal za principije te stranke. Nikdo se ni hotel seznaniti s programom te stranke. Prohibicijska stranka je najmočnejši argument proti organiziranju ločene politične stranke.

Vzroki tega so bili kaj enostavni. Na sto in sto tisoče, da na milijone, je bilo ljudi v tej deželi, ki se bili prepričani, da je treba odpraviti salon v tej deželi. Bili so združeni v mislih glede tega predmeta. Po njih mislih pa ni bila ta zadeva tako važna, da bi opustili svoje politične zveze, da se pridružijo organizaciji, ki se ni zavzemala za nič drugega kot za prohibicijo. Človeška bitja so po naravi konservativna. Držijo se stvari, ki izražajo tradicijo in navado. Ko so hodili prohibicijski voditelji naokrog ter prosili ljudi, naj se pridružijo njih stranki ter stavijo vodo na svoj program, se jim je vsakdo smejal ter jim pokazal vrata. Kakorhitro pa je lastna stranka dotičnega sprejela prohibicijo v svoj program, je bil amendment uveljavljen.

— Vse to pa lahko zasledujete še za en korak nazaj. Kadar se je kaka skupina zagovornikov prohibicije približala kakemu vodilnosti al ipredprave. V boj bo

telju v tej ali oni politični stranki ter mu ponudila kandidatu za kak javni urad, se je slednji smejal, kajti vedel je, da to ne pomenja ničesar. Ko pa so se istemu voditelju približali isti prohibicijski odposlanci ter mu ponudili dragoceno pomoč, če bi porabil svoj upliv, da sprejme njegova stranka prohibicijo v svoj program, je pa bila stvar popolnoma drugačna. Za predlogom so stali glasovi.

— Ljudje govorijo radi o biču organiziranih manjšin proti neorganiziranim večinam. V tem pogledu delajo napako. Organizirane manjšine so najmočnejše, kadar se lotijo posla vrtanja v organizirane večine. Prohibicionisti so bili uspešni v svojih nakanah, ker so se naučili, kako izrabiti organizirane politične stranke. Najti pa je še neko drugo skupino ljudi, ki je igrala isto igro že dolgo časa predno so se prohibicionisti naučili tozadevnih trikov, — namreč skupino brezvestnih kapitalistov, ki izkoriščajo danes obe politični stranki na korist sorazmerno majhne klike. Ti brezvestni kapitalisti so se prvi nančili, kako pospeševati svoje lastne interese z zaslužnjem obeh političnih strank.

— Na noben način se ne moremo izogniti dejstvu, da ta majhna kapitalistična skupina danes nasprotuje delu. Zanima se le za svoj dobiček. To je mogoče naravno. Če hoče torej delo igrati igro za svoj lastni dobiček, je stvar dela poslužiti se stroja, ki je najbolj uspešen v dosegu tega cilja. To so politične organizacije, ki obstajajo danes. Malo je razlike pri tem, če je to republikanska ali demokratska stranka. Glavna stvar je, da lahko delo uporabi svoje glasove pri kontroliranju obeh vrst kandidatov, katere hoče videti izvoljene.

— Vzgoja velike mase strokovnih unijonistov je velik problem. Vedeti morajo, da jim ni treba divjati in revolucijonirati, da izpremene sedaj obstoječi red stvari. Vedeti morajo, da imajo v svojih rokah moč, da porazijo vsakega brezvestnega človeka in da izvolijo javnega uradnika, ki se zavzema za stvar pravice za vse. Delo ne zahteva zase nikakih predpravic ali ugodnosti. Vse, kar zahteva, je enaka pravica za vse in delo je lako deležno enake pravice, če se moža v delavnici prepriča, da je strmoglavljenje zločestega stroja odvisno od njega.

— Lahko se stavi vprašanje: — Ali se je delavstvo kedaj prepričalo, da je njegov glas uspešen? — Na to vprašanje lahko mirno odgovorimo: — Da. — Kadarkoli se je delavstvo seznanilo z dejstvi položaja ter pokazalo, kako lahko pripomore ali k izvolitvi ali porazu kandidata, se ni prav nič obojavljalo ter oddalo svoje glaseve tako kot je bilo treba. Leta 1906 naj bi postal Uncle Joe Cannon senatör iz njegove države. Delavstvo ga ni hotelo videti v senatu. Bil je poražen. Isto velja tudi glede nekega kandidata iz Maine. Tudi v tem slučaju je pokazalo delavstvo svojo močno roko.

— Organizirano delo ne bo seglo v politično igro v namenu, da prične s kampanjo za politične ugodnosti al ipredprave. V boj bo

Ententa in razorožitev Nemčije.

"Corriere della Sera" poroča, da so se ententni ministrski predsedniki za časa konference v San Remu razgovarjali z raznimi novinarji o razorožitvi Nemčije. Millerand meni, da je treba do pičice izvesti versajlsko mirovno pogodbo in obtožiti Nemčijo, ker ni izvršila do predpisane termina razorožitve. Lloyd George in Nitti pa sta mnenja, da Nemčija danes ni več nevarna. Nemška vlada je slaba in nevarna. Lloyd George priznava, da Nemčija vsled kaotičnih političnih razmer ne more uveljaviti vseh naredb osrednje vlade. Gospodarski položaj Nemčije je obupen in zahteva pozornost zaveznikov. Zahteva pomnožitve nemške vojske ne vsebuje prav nobene nevarnosti za entento. Za slučaj kake samostojne akcije s strani posameznih zaveznikov je Lloyd George izjavil, da bi to pomenilo prelom zavezništva. Gotovo je, da bi bila taka akcija uspešna, ker je Nemčija danes popolnoma oslajljena, toda ona država, ki bi podvzela tako akcijo, ne more računati na pomoč zaveznikov tedaj, ko bo prišla Nemčija zopet do svoje moči. Nitti se strinja s splošno razorožitvijo, kar bi povzročilo likvidacijo vojnega navdušenja, ki še vedno obstoji, čeprav je minulo že veliko časa od premirja in versajlske mirovne pogodbe.

šlo za politično pravico. Prav do vse, kar producira delo. Prepričanje je, da ne dolguje ničesar družbi kot taki, temveč da dolguje vse delavcem kot razredu. Noče razumeti, da ima človek, ki je lastnik naprave, dosti skupnega z onim, ki obratue stroj ter stori vse, kar je v njegovi moči, da ustvari duha razredne zavesti kot nasprotnega duhu socijalne zavesti.

Obstaja pa še naslednja razlika med strokovnimi unijonisti ter socijalisti: — Unijonisti se zanimajo za ekonomsko blagostanje svojih članov. Socijalisti pa se zanimajo za nabiranje glasov, da z njih pomočjo strnoglavijo sistem, kateremu nasprotujejo.

— Velika večina strokovnih unijonistov ni socijalistična, čeprav je večina naroda, priprana na o tem. Obstaja namreč iz republikancev in demokratov.

— Če so bili torej ti ljudje vedne republikanci ali demokratje, me lahko vprašate: — Zakaj pa niso bili v preteklosti bolj uspešni pri tem, da bi se obituli njih moč njih glasov? — Odgovor na to je, da jim je primanjkovalo zanimanja. Pripadali so stranki ter zaupali, da bo storila pravo. Niso se zanimali za to, da bi pregledali rekorde posameznih kandidatov. Niso se brigali za to, da bi pojasnili kandidatom, da morajo imeti vedno pred očmi blagobit celega naroda, če hočejo biti zopet izvoljeni.

— Ni prijetno izjaviti to, a pretežna večina ljudi se v preteklosti ni aktivno brigala ali zanimala za kandidate, ki so bili postavljeni za posamezne urade. Glasovali so in glasujejo še sedaj za človeka, katerega je postavil politični stroj ter kriče, če ne stori tega, kar hočejo od njega.

— Pred kratkim so se radikalne delavske skupine poslužile prednosti tega pretekelega pomanjkanja zanimanja ter naložile vso krivdo za zla, na katerih trpimo sedaj na politične skupine. Politčne skupine pa niso prav nič bolj krive kot pa so ljudje, ki glasujejo za kandidate, ne da bi vedeli, za koga pravzaprav glasujejo. Delavski agitatorji zahtevajo drastične odredbe, da se odpravi obstoječi red ali nered stvari. Mi ne zahtevamo nikakih drastičnih odredb. Potrebujemo navadnega razuma in koncentriranega napora, da se pospeši izvolitev delavstvu naklonjenih ljudi ter prepreči izvolitev njegovih sovražnikov.

V političnem položaju je neka točka, katero se pogosto napačno razume od strani velike mase naroda. Kadarkoli prične organizirano delo govoriti o tem, da bo pokazalo svojo moč s tem, da bo stopilo na politično polje, pridejo gotovi ljudje z odgovorom: — Organizirano delo je vendar že sedaj v politiki. Ali ni socijalistična stranka orodje organiziranega dela?

Gotovo ne, to izjavljam na najbolj odločen način. Strokovni unijonizem in socijalizem imata malo skupnega. Dejanski sta si celo zelo nasprotna.

Med obema obstaja naslednja velika razlika: — Strokovni unijonizem ne nasprotuje privatni lastnini. Vse, kar zahteva, je primeren dobiček za človeka, ki je lastnik naprave ter primerna plača za delavca, ki proizvaja. Strokovni unijonizem ne nasprotuje moderni obliki družbe. Prepričan je, da je treba dosti storiti v zadevi izravnave velikanskih dobičkov na eni strani ter slabo plačane dela na drugi. To pa je mogoče doseči brez prelivanja krvi in brez revolucije. To je mogoče doseči s primerno uporabo volilnih listkov.

— Socijalizem na drugi strani pa se je zavzemal za odpravljanje privatne lastnine vsake vrste. Prepričan je, da pripada delu

denarne pošiljate v istro, na gorško in notranjsko.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, za Gorickem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir \$ 3.80
100 lir \$ 7.20
300 lir \$21.00
500 lir \$35.00
1000 lir \$70.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi; z drugimi besedami označene cene so podvržene izpremembi brez nadaljnjega naznanila.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Tvrška Frank Sakner
32 Cortlandt St. New York.

Prihod skrivnostnega milijonarja.

Poroča Edgar C. Middleon

Sir Basil Zaharov, ki bo obiskal Združene države še tekom tekočega in tokom naslednjega meseca na posebni finančni misiji je skrivnostni človek, da tako skrivnostni kot se jih je še malo pojavilo v zgodovini modernega veka.

On prebiva v Londonu, Parizu, Atenah, Madridu in Monte Carlu. Nagromadil je velikanske milijone, ter zasnoval velikanska dobrodelna podjetja. Kljub vsemu temu pa je najbolj skrivnostna oseba kar jih ima mogoče sedaj svet.

Po rojstvu je Grk, a je naturaliziran Francoz. Tekom vojne se je izkazal kot najbolj mogočni prijatelj kar so jih kdaj imeli za vezniški. Ob več kot eni priliki je dejanski pripomočnik k temu, da so se Francija, Anglija ali Italija rešile finančnega kaosa — in prav posebno Francija.

Najbolj značilna anekdota, katero pripovedujejo v zvezi s tem skrivnostnim milijonarjem, je ona, ki se tiče njegovega pogovora s prejšnjim angleškim finančnim ministrom. Dotični čas je bil mogoče najbolj temen za Anglijo tokom cele vojne. Nujno je bilo treba mu niti najbolj različne vrste, vendar pa ni bilo od nikoder potrebnih kreditov. Stvari so dospelo do da vsika, ko je finančni minister potožil nekemu prijatelju svoje gorje.

— Toliko in toliko milijonov funtov, — je rekel prijatelj nato ter navedel velikansko svoto, katero je bil treba. — To ni nič. Jaz poznam moža, ki vam bo zajamčil to svoto v teku dvanajstih ur. On je sedaj tukaj v Londonu. Prosil ga bom, da se oglasi pri vas.

To je tudi storil. Približno v določeni časi je bil zajamčen potreben kredit. Angleška vlada se je zadolžila pri popolnoma neznani finančniku, katerega je morala pozneje spoznati in upoštevati kot največjo dinamično silo v moderni Evropi.

Kot vsak drugi ženi ima tudi skrivnostni milijonar svoje majhne posebnosti. Tako naprimer sovali drugi spol. Najbogatejši mož v Evropi, če ne mogoče na celotni svetu, je v starosti 65 let še vedno neporočen. Moderni pripomočki pri delu so mu tudi popolnoma odveč. On nima nikake uporabe za avtomobil ter se ni še nikdar peljal z avtomobilom. Ne more videti pisalnega stroja in še nikdar ni zapustilo njegovega urada pisimo, ki bi bilo pisano drugače kot s črnilom iz peresom. Njegov tajnik napiše pismo po njegovem diktatu in on doda svoj podpis s povsem drugačnim črnilom. Nikdar se še ni dvignil v zrak ter prisegel, da tudi tega ne bo nikdar stori v svojem življenju.

Kljub temu pa je pred kratkim ustanovil stolico za aeronavtika na pariški Sorboni ter plačal za to stolico \$140.000. Enako stolico je tudi ustanovil na vseučilišču v Petrogradu. Dal je \$125.000 za londonsko vseučilišče za zrakoplovno stolico in slično svoto za vseučilišče v Oxfordu za francosko stolico. Daroval je \$100.000 kod sklad za izveščanje francoskih atletov za Olimpijske igre. Tekom Balkanskih vojn je dajal grški vladi vsako leto po dva milijona in pol dolarjev. Mesto Atene je dobilo od njega pol milijona dolarjev za ustanovitev brezlične brozjavne postaje in za grško vlado je postavil v skoro vsakem glavnem mestu sveta poslanstva, ki so prave palače.

Filantropija je edina zabava, katero si dovoli ta mednarodni finančnik. Značilno za tega človeka je, da se oni srečni, kateremu je naklonjen dar, le malokdaj zaveda identitete velikodušnega darovalca, čeprav je ta dar večsah v resnici velik. Pol milijona daruje kot bi kak drugi človek daroval škaflijo sladkorja. Tipično je naprimer, kako je poklonil svoj dar za ustanovitev zrakoplovne stolice na pariški Sorboni.

Nekega zgodnjega poletnega jutra, še predno se je poslopja očistilo, se je približal suhoparnemu vratarju vseučilišča neki polna tuj človek, ki je nosil lepo cvetko v svoji gumbnici.

— Koliko stane ustanovitev stolice v Sorboni? — je vprašal tujec. — Več kot morete plačati vi, — je odvrnil vratar osorno, — \$140.000.

— Ali je to vse? — je vprašal tujec, ki ni bil nikdo drugi kot Sir Basil Zaharov.

Brez vsake nadaljnje besede je

vzel iz svojega žepa čekovno knjižico, napravil ček ter dostavil: — Odnosite to administratorju ter mu povejte, da želim ustanoviti stolico za aeronavtika.

Njegova ponudba je bila sprejeta.

Številna vseučilišča ter dobrodelne naprave v zvezniških deželah morajo izgovoriti zahvalno molitev, kadar izgovarjajo ime Bazila Zaharova. Njegova navedba je pokloniti velike darove zavedom, ki v resnici zaslužijo podpore, brez vseh ceremonij. Brez vsakih bedastih uvodov vpraša, koliko je treba denarja in v kak namen se ga bo uporabilo. Nato napiše ček na mestu ter izgine prav tako skrivnostno kot je prišel.

On odgovarja komaj priljubljeni ideji o bajnem stričku iz Amerike. On je kratek, košen, a zelo odično izgledajoč. Ima svetlo-modre oči, inteligenten obraz ter kot sneg bele brke. Vedno je videti dobrega razpoloženja, ter se tudi glasi, da se ne prikaže nikdar brez svoje rdeče cvetke v gumbnici.

To je ženi, ki se je rodil pred 65 leti v Atenah, sredi skrajne bede in pomanjkanja. On je sin grške matere ter ruskega očeta ter je prišel v Pariz v starosti šestnajstih let s petimi franki v žepu, da napravi tam svojo srečo. Danes pa živi v izobilju in razkošju, ki presega celo sanje petrolejskih kraljev. On uživa tovarstvo izvoljenih, prilozovanje državnikov ter spoštovanje učenjakov. On seda k obedom s kralji in principi. Glede zlata, umetniških zakladov, gradov, posestev, ladij, bank ter trgovskih podjetij pa se lahko kosa s katerimkoli ameriškim Krezom. Niti en človek iz milijona ne ve za njegovo ime. Za njegovo ime pa vedo dobro Nemci. Bali so se njegove velike intelektualne in finančne sile. Nemška vlada je enila obe tako visoko, da je stavila nagrado \$100.000 za njegovo glavo, če se ga izroči, živega ali mrtvega.

Sir Basil Zaharov je takoj odgovoril na to neumno pretjo s tem, da je, prišel sipati še več denarja v lačne zakladnice zavezniških držav.

Franciji je posodil velikanske svote denarja. V Angliji je postal enih glavnih delničarjev ene največjih munijskih tvornic. Doživel je marsikaj razburljivega, za kar se je moral zahvaliti nemškemu špijonom.

Mogoče je bil med temi najbolj razburljiv oni, ki se je završil kmalu po pričetku vojne. Ni bilo videti vrjetno, da bodo Nemci s svojim gostim omrežjem mednarodne špijonaže izpustili to zlato ribico. Tudi Grška je bilo v onem času neoficijski zaveznik Nemčije.

Demagogi na Wilhelmsstrasse so napeli vse sile, da bi pregovorile gotove mogočne osebe Atenah, ki naj bi vpriporile prijateljski sestanek med nemškimi zastopniki ter uplivnim grškim finančnikom. To naj bi bilo oskubenje kot se ga ni še nikdar prej izvršilo v zgodovini sveta.

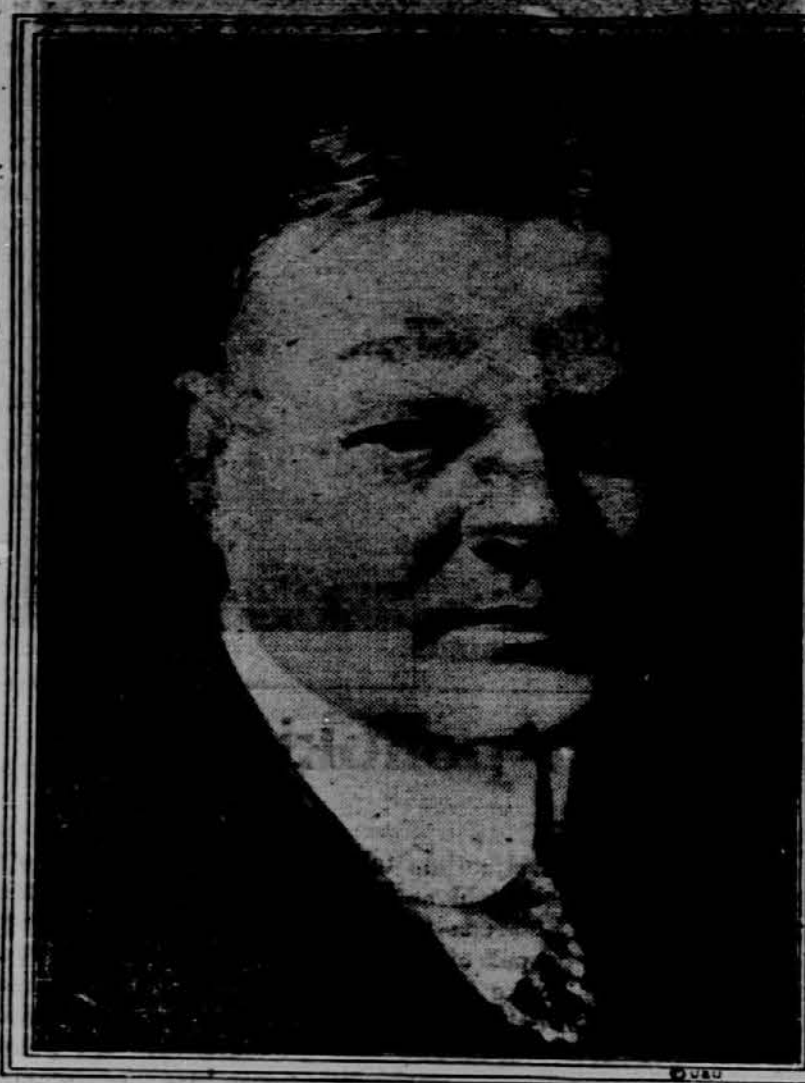
V veliko presenečenje in potrost njegovih prijateljev je skrivnostni milijonar sprejel povabilo. Skozi nekaj dni je bilo opaziti na Wilhelmsstrasse se veliko število postavnih, dokumentov in njih število je bilo slično snežnikom pri zimskem viharju. Med elito nemških finančnikov je pričela krožiti govoric, da so se nemške finance izboljšale za par sto milijonov dolarjev. Sestanek, ki se je vršil je imel za posledico prenos velikanske svote denarja, — a ne na korist Nemčije. Nemci so zleteli v zrak z lastno petardo, katero so postavili drugim. Sir Basil Zaharov pa je podvojil v dveh dneh svoje že itak velikansko premoženje.

Ocena.

Neki moj znanec se je oženil. Njegov mesar mu je čestital k temu dogodku ter rekel pri tem: — Vašo ženo tudi poznam. Kaj ne, ona je playolasa ženska, tako približno kot en cent.

Skrbi.

— Zakaj pa se joces, Janezek? — Moj brat ima počitnice, jaz pa ne. — Zakaj pa nimaš ti počitnic? — Ker ne hodim še v šolo.

Herbert Hoover, republ. kandidat za predsedniško nominacijo.

Realnost.

Pise Joso Jurkovič.

Vsak dan se bolj kaže, da bomo morali položiti vse lepe teorije, kamor spadajo, namreč nazaj v knjige, in bomo morali narediti tisti važni korak od letargične refleksivnosti k kreativnosti. In čim preje, tem bolje. Vse to, kar dela današnje prevroče glave in preohladne roke, je povečini še dedščina iz vojne, in sicer iz zadnjega časa vojne, pa še to ni zraslo pri nas. Zraslo je iz občutka propadajočega cesarstva in okužilo mimogrede tudi tisto, kar bi moralo rasti na teh razvalinah. Da pa ne bo rodil duh razpada kaj drugega kot razpad, je jasno. Ker se naša država šele vstvarja, se bo morala držati naukov in načel, ki so jih vporabljali vstvaritelji držav, in tukaj je glavni nauk: moč. To se zdi danes zastarelo in preperelo načelo, pa ni zato nič manj resnično. Kaj se danes vse zdi!

Da so socialne reforme, in sicer jako široke, pri nas potrebne, to vidi vsak, kajti država kakor posameznik se mora razvijati, če ne postati časoma petrefakt. Vendar so postavljene vsakemu sloju gotove meje, ki jih ne sme prekoračiti, če ne dobi država elefantijaze in s tem poginiti. Države pa je do sedaj — pa brez vseh sentimentalnosti — po mojem mnenju potrebna vsem razredom. Prepričan sem namreč, da bi se nemškemu delavcu godilo danes bolje, če bi bila država zmazala, in ne bi rabil delati toliko in toliko in zastoj — samo da bo lahko država čim prej plačala vojno odškodnino. Da je danes vsled tako dolgega produkciranja v glavnem za vojne namene večje ali manjše pomanjkanje povsod, ve vsak, vendar je kolikortoliko gotovo, da je pomanjkanje v premaganih državah večje. Vem, kaj se mi bo odvrnilo: vse to so posledice kapitalizma in vseh drugih izmov razen socializma in komunizma, ti so rodili vojno in iz nje izvirajoče pomanjkanje — in to hočemo ravno odpraviti. Jako dobro in lepo, vendar počakajmo nekoliko. Po Vojvodini so bili glavni apostoli tega evangelija madžarski komunisti. In komaj so zaslutili v Budapešti, da se mogoče nekaj pripravlja, so se začele zbirati ob naši meji Horthyjeve čete. Tukaj pa se človek nekoliko zamisli, kajti da bi šla madžarska bela garda razširjati k nam komunizem, je vendar nekoliko dvomljivo.

Vem, da se bo reklo, da se neke mora začeti in da bo sledila Jugoslaviji Madžarska. Aampak če se res mora začeti, bi bil jaz pohlevnega mnenja, naj se začne preje kje drugje. Naš narod je že dosti pretrpel in ni nujno potrebno, da bi moral služiti sedaj zopet za poskusnega kunca komunizma ali tujega imperijalizma! Ker se nam toliko dopoveduje o madžarskem belem terorju, bi bilo vsaj za enkrat tam jako primerno torišče za delovanje gospodov —

Vojvodine. Vsaj jaz mislim tako. Saj naš narod ni tako konservativen in nazadnjaški, da bi daleč zastajal za drugimi; če speljejo enkrat drugod to stvar, že pridejo tudi mi. Dokler pa imajo apetit po našem teritoriju bele madžarske garde in se trudi avstrijska socialistična republika na vse načine, da bi nam izrgala Koroško, ter imajo Italijani na minute preračunano, v kolikem času se pride iz Logatec v Trbovlje, moram reči: die Botschaft hört sich wohl, allein mir fehlt der Glaube.

Saj je naš zunanji položaj že brez notranjih komplikacij dosti težaven. Na zapadu, ki tvori tako rekoč pljuča naše države, zgubljamo vsak dan na terenu, in če se enkrat mir, ne bomo niti vsi združeni in bomo poleg tega obdani od sovražnikov od vseh strani, da je človeka nekoliko strah tudi za to, kar imamo. To so dejstva, ki ji hne more zbrisati nobena teorija. Zato bo tudi najboljše, da zaenkrat računamo z dejstvi. In ker je dejstvo — vsaj upam, — da hočemo obstojati, se moramo nasloniti na tiste verjetnosti, ki se nam zde najpripravnnejše, da nam zagotove ta obstoj. Tu pa je do sedaj samo eno preizkušeno sredstvo; avtoriteta države. Avtoriteta pa zahteva moč. Moč na zunaj pa je samo posledica moči v notranjosti. To moramo najprej uveljaviti, če nam preostane pri tem kaj časa tudi za teoretiziranje, ga porabimo lahko tudi za to. ("Slov. Narod.")

Zanimivosti iz Madžarske

V praško "Tribuno" je nek češki novinar napisal vtisneke s svojega potovanja po Madžarski. Pravi, da pomeni sedanji Horthyjev "krščanski" režim kulturni škandal za vso Evropo. Živo opisuje prihod vlaka na obmejno postajo Harkany. Tu so morali izstopiti iz vlaka vsi potniki in postajnačelnik jih je takoj porazdelil v dve skupini: "Židje na levo, drugi na desno". Natančno je pregledal, če se ni morda kak žid utihotapil v drugo skupino. Na drugi postaji je bil nabit velik plakat s sliko Horthyjevo in napisom: "Nem, nem, soha" (Ne, ne, nikdar!), kar naj bi značilo, da Madžari ne bodo nikdar dovolili razkosanja Madžarske od njenih sovražnikov. Na mnogih volilnih plakatih v Budimpešti se med drugim bere tudi: "Od psa ni slanina, od žida nikdar Madžarska!" Zopet na drugem plakatju je slikan Horthy sredi mostu v Komoranu, ki spaja madžarska obala s čehoslovaško. Za Horthyjem drvi četa madžarskih huzarjev, spodaj pa je napis: "Sedaj ali nikdar". — Pred uredništvom "Az Esta" stoji vedno mnogo ljudi,

ki čakajo "bojnih" poročil. V mestu je videti mnogo francoskih, italijanskih in angleških častnikov, kojih skoro edino delo je, da se vozijo z avtomobili. Pred tehničnimi šolo stoje oficirji v popolni bojni opremi. Vsakega slušatelja, ki hoče v šolo, ustavijo in preiščejo. Dostop ni dovoljen nobenemu židu in na vratih je nabit napis: "Psem in židom vhod prepovedan". Nadporočnik baron Ironav, Hovas in Bibo, junaki iz Kečkemeta, ki so pobili nad 200 ljudi in so tudi umorili novinarje sodruga Bacza, Samogyja in Cervenko, se prosto vozijo po mestu. Vsak jih pozna, ali nihče ne nastopi proti morilecem, najmanj pa vlada. Potnikom, ki odpotujejo iz Madžarske, predvsem pa onim, ki potujejo na Slovaško, dele madžarski oficirji letake, ki pozivajo potnika, da agitira vstopod zoper Čhe, da izzove stavke in prepričuje kmete, da jim Čehi hočejo "odvzeti" vero in zapreti cerkve, dočim da je Madžarsko 'apostolska kraljevina', kjer edino se more lepo živeti. — Iz vsega tega je razvidno, da si

je reakcionarna Horthyjeva vlada postavila na prvo mesto svojega programa tele tri glavne točke: Nasilno in oboroženo vzpostavitev stare imperijalistične kraljevine, zatiranje židovstva in uničenje vsakega socialističnega gibanja.

Hrošči kot vremenski preroki so med preprostim ljudstvom dobro znani. Francoski naravoslovec Faber je imel hrošče v posebni kletki in je dognal, da kadar so začeli hrošči zvečer v kletki letati, je bilo gotovo naslednji dan lepo vreme. Kadar pa so ostali hrošči in četudi v najlepšem vremenu, mirni, je nastalo že naslednji dan ali pa že poneči vetrovno vreme, ki je prineslo dež. Faber meni, da so to električne izpremembe ozračja, ki vplivajo na čutila hroščev in se take kaže v njih vedenju.

TRGOVSKA ZVEZA Z BELGIJO.

Delegati čehoslovaške misije so dospeli v Bruselj. Tekom svojega bivanja v Belgiji bodo stopili v stik z belgijskimi industrijalci in

Severova zdravila vzurzujejo zdravje v družinah.

Bolečine v križu

so zelo pogosto vlad narednih ledic. Tak simptom je največkrat prvo znamenje, ki vas opozarja na dejstvo, da ledice in mehur ne delata pravilno. Popravi ju. Rabi

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severova Zdravila za ledice), ki je priporočljivo kadarkoli potrebujejo ledice ali mehur tonika. Vzemite ga proti vsakemu zadržanju in ledic, neodhajanju vode, proti otekanju goste urine, bolečinam pri uriniranju, otečenim nogam, kar prihaja vlad narednih ledic. Cene 75 centov in \$1.25 ter 5c in 5c davka. Napredaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

trgovskimi zbornicami. Čehoslovaška misija ima nalogo, da pripravi in uredi vse potrebno za te trgovske zveze med Belgijo in čehoslovaške republiki. Ob priliki teh dogovorov se bo pretehtalo pred vsem transportno vprašanje.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$5.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$6.00

Najmodernejše vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverti, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York City.

Vsi oni, ki kršijo prohibicijo, so podvrženi davkom \$12.000.

"Ameriška Domovina" poroča: je skoro najmanjša. Na sodnji so bili stopila prohibicijska postava v veljavo dne 17. januarja letos, je malokdo vedel, kaj ga sploh čaka, če prekrši to postavo. In tudi vlada sama je molčala, v mnenju, da ljudje že vedo, kaj vse pride. Danes se marsikdo keca, ker je prišel postavi v roke, kajti "če bi prej vedel", bi se skušal ogniti neprijetnim posledicam.

Ko so aretirali prve kršilce prohibicijske postave, jih je sodnik mnogo izpustil, nekaj je bilo kaznovanih s \$5 do \$25. Ker pa so na sodnih videli, da je število kršilcev čim dalje večje, so začeli padati ostreje kazni, v namenu, da bodo ostre kazni odvrgle marsikaterga, da ne bi prodajal ali izdeloval opojne pijače. Od \$100 do \$200 je danes kaznen ter od 60 do 90 dni zapor. In pričakuje se, da od julija naprej bodo začeli deliti na sodnih strožje kazni, namreč 6 mesecev prisilne kazni, namreč \$500 kazni. Kazni na zvezni sodnji so bile vselej večje in ostreje kot kazni na policijski sodnji. Dočim na policijski sodnji ni bil nihče obsojen na ječo, pa dobi na zvezni sodnji skoro vsak zapor poleg denarne globe.

Letos je bilo aretiranih v Clevelandu nad 1100 oseb radi prohibicije. Na zvezni sodnji imajo toliko teh grešnikov, da dosledno hodi pomagat se en sodnik sedit poleg domačega sodnika. In s tem, da je grešnik plačal \$100 kazni ali odsedel 30 do 60 dni, je vsakdo mislil, da je s tem zadostil postavi. Toda prišlo je vse drugače.

Zadnje čase je mnogo onih, ki so radi prohibicije imeli opraviti s sodnijo, dobilo iz urada kolektorja davkov račune, da morajo plačati po \$600 do \$2000. Nihče ni skoro vrjel, da je to mogoče. Mi smo vsi zadevo preiskali na zvezni sodnji, šli od uradnika do uradnika ter pronašli sledeče:

Še predno je bila prohibicija v veljavi, so bile gotove postave glede pijače. Naprimer kdor je hotel kuhati žganje, je moral dobiti licenco od Združenih držav. Kdor je hotel prodajati na drobno ali debelo, je moral dobiti licenco od Združenih držav, poleg licence, katero je plačeval na državo Ohio. Ko je nastala prohibicija, se je mislilo, da so te licence odpadle, kajti prohibicija ne dovoljuje izdelovati ali prodajati opojne pijače, torej tudi licence ni treba. Navznoter, odkar je prohibicija v veljavi, so se te licence podvojile v svoti. Če je bila prej licenca za kuhanje žganja \$500 na leto, je sedaj \$1000 itd.

Zato pa vsaka oseba, ki pride na sodnijo radi kršenja prohibicije, nikar naj ne misli, če plača onih \$100 in odseči 30 dni v ječi, da je s tem postava zadovoljna. Ne, nikakor ne. Ampak prav vsakdo, ki je imel v tem slučaju opraviti s postavo, dobi še silno občutno civilno kazni. Imamo med rojaki slučaje, ki so dobili račun od vlade, da plačajo \$600, \$650, \$1800 in \$2000. Ta svota se mora plačati, in kdor v 20 dnevih, potem ko je dobil račun, ne plača, temu vlada nemudoma zapleni vse premoženje ter prodaja najvišjemu ponudniku, nakar vlada vzame, kolikor znaša račun, a ostalo pa vrne dotični osebi. To je nekaj tako nezasišane ga ali nevrjetnega, da nismo vrjeli, dokler se nismo podali na glavni urad vlade ter pronašli. Tam so nam rekli, da ljudje še sanjajo ne, kaj jih čaka. Kadar ste aretirani radi prohibicije, pridete pred sodnika, kjer ste obsojeni radi kriminalnega prestopka. In kakor hitro prestojite to kazni, pride civilna kazni. Kdor je naprimer prijel, da je prodal opojno pijačo, mora plačati kot civilno kazni sledeče: \$500, ker je nepostavno prodal pijačo, potem pa 100 procentov to svote, kar znese zopet \$500, nadalje 25 procentov kazni, kar znese \$250, potem pa še 5 procentov kazni, kar znese \$50, potem pa licenco za prodajo na debelo, kar znese \$125, in dvojno svoto te licence, kar znese nadaljnih \$125, nadalje mora plačati \$125 za licenco za prodajo na drobno in dvojno kazni tega, kar znese nadaljnih \$125, ali vse skupaj \$1700, kar se mora na vsak način plačati. So pa tudi višje kazni, in kazni \$1700

Novice iz Slovenije.

Vlomi po dečeli.

Vlomljeno je bilo v hišo posestnika Friderika Majhna v Stari Žagi. Tatovi so odnesli 11.230 K v denarju in razne obleke. Majhova škoda znaša 26.900 K.

V isti noči je bilo vlomljeno tudi v razstavno okno trgovca Franceta Pečauerja v Černošnjah.

Od 19. na 20. aprila so vlomili tatovi v zidano Marije Klajnove v Selu pri Sv. Duhu in ji odnesli vina v vrednosti 3700 K.

Vlomili so vlomili tudi v trgovino Katarine Drganove v Semiču in odnesli tobaka, svačice in smokv v vrednosti 1980 K.

V noči na 17. apr. je bilo vlomljeno v usnjarsko delavnico Miroslava Stunbergerja v Brezicah. Tatovi so odnesli osnažene kože, od katerih jih je nekaj označenih s črkami K. L., ki so vredne 22 tisoč 200 kron.

Glede plačila te ogromne kazni je pa sledeče: Ako imate vi hišo prepisano na svoje ime, tedaj vam vlada brez kakih ceremonij lahko zapleni hišo in prodaja na javni dražbi, če ne plačate. Vi niti z mezinem ne morete ganiti. Ako je pa vaša hiša prepisana na ime vaše žene ali otroka, potem pa vam ne morejo nič, kajti z ženo vlada nima opravka, in tudi za prejeti vas ne smejo, niti ne morejo, če ne plačate, kajti kjer ni nič, tudi cesar pravico zgubi. Zopet naprimer, recimo, da je aretirani človek, ki nima nobenega premoženja. Kunal je mogoče žganje, prelat običajno kazni in dobil račun za par tisoč dolarjev. Toda dotični nima premoženja. Kaj mu hočejo? Nič. Zapreti ga ne smejo, če ne plača, in pustijo ga v miru, razven, da vlada od časa do časa poizve, ali je dotični dobil kako premoženje, katero se mu potem zapleni.

Tu vrstice smo napisali v pojasnilo in previdnost za vsakega, da bodete stokrat prej premislili, predno se podajate v nevarnost. Sedaj šele spoznati, kaj je prohibicija, in menda bodete drugič drugače glasovali. Zdaj je šele prišla kazni roge, in marsikdo bo ob hišo in premoženje. Za nadaljne podatke o tem smo pisali v Washington na pristojno mesto s primernimi opombami, ker na zvezni sodnji v Clevelandu so sami še na nejasnem glede mnogih točk. O vsem bomo poročali.

UMETNIŠKO NAGRADO.

"E. Orzeszkowej" je posebna komisija, ki jo sestavljajo "Kasa literacka", "Društvo literatov in novinarjev" v Varšavi. Letos priznala znamenitemu poljskemu pisatelju Stefanu Żeromskemu, in sicer za njegov spis: "Vse in nič". — V Levovu je umrla ena izmed najboljših boriteljic za človeška ženska prava Marija Dulebianka. — Prejeli so nagrado "Kurjer Lwowski" Bolesław Wyslouck izdaja tedensko revijo "Nowa Polska"; v 10. številki je izšel poseben članek o Jugoslaviji in Poljski, kjer pravi avtor W., da je prijateljstvo obeh držav potrebno samo z ozirom na skupno slovansko pokolenje obeh narodov, ampak tudi iz ekonomskih in političnih razlogov. Med Poljaki se bo začela agitacija, da bi oni, ki so potrebni obmoških zdravilšč, hodili rajši v Jugoslavijo nego v Italijo ali Francijo.

Renner in komunisti.

Na proslavi dne 1. maja v Dunajskem Novem mestu je državni kancelar dr. Renner izjavil, da namerava vojaška premoč na morju zapadnih držav zaslužiti svet. V tej smeri se pričakuje za osvoboditev še večji boj kot doslej. Borbo bo izvajal proletarijat vsega sveta. Odločitev je v rokah delavskih mas zapada in Rusije. Ruska pot ne vodi do cilja v Avstriji. Zaradi tega se državni kancelar postavlja na stališče demokracije.

V Nennkirchenu je dr. Renner ostro kritiziral postopanje komunistov, ki naravnost provocirajo nevarnost, katere pa ne morejo obvladati.

BOJAKI, NARODJATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V SVETU DRŽAV

v blato. Če pa močno dežuje, se očistijo tračnice od blata in se po njih ravno tako varno vozi kakor po suhih." Sodnik je Habica oprostil od obtožbe, da bi bil komcem narca tako neprevidno vozil, da bi zadel v voz, ker je dokazno gradivo dognalo, da je pripisovati nesrečo zgolj slučaju.

Tatvine pri restavraterju Dolničarju.

Na glavnem kolodvoru v Ljubljani sta ukradli restavraterju Dolničarju Marija Meglič in Marija Polić 6 litrov ruma in 2 litra vina. Detektivni kolodvorske policijske ekspoziture so prijeli Megličev. Poličeva je pa pobegnila iz Ljubljane. Megličeva je rekla, da bi se bili s tovarišico radi enkrat napili.

Požar v Dolenji Brezovici.

V nedeljo 2. maja popoldne je izbruhnil v Dolenji Brezovici pri Št. Jerneju na Dolenjskem velik požar, ki je uničil trem največjim kinetom popolnoma vse. Rešili niso razen nekaj obleke in govornice. Dvema sosednjima ketoma je vpepelil požar gospodarska poslopja, enemu razum hiše vse, drugemu deloma. Zgorelo je vsem vse poljsko orodje, živež in vino. Škoda je velikanska, cenil se na nad pol milijona kron. Zavarovalnica znaša komaj par tisoč kron. Razglašeno so otroci. Omeniti moram še poštvalno delo šentjernejskih vrhovljskih, orehovskih in grmovljskih gasilcev, katerim se je z največjim naporom posrečilo požar omejiti na že goreča poslopja. Poštvalno so delali tudi bratje platerskega samostana, ki so tudi prihiteli s svojo brigadno.

Komunist profesor v Mariboru.

Iz Maribora poročajo: Desna roka Wallischa in Nachtigalla in vodja slovenskih komunistov je tukajšnji gimnazijski profesor Favaj. Kot tak je nastopal na vseh komunističnih shodih in je prevajal kot govornik na slovenski jezik vse tiste hujskarije, s katerimi je Wallisch obdelaval nemške komuniste v nemškem jeziku. Slišali smo ga na zadnjem shodu komunistov v Götzovu dvorani neposredno pred izbruhom stavke železničarjev dne 16. aprila 1920 hujskati komuniste. Mož je v ožjem odboru komunistične stranke, ki je preplavalja po 16. aprilu Maribor in okolico z letaki veleizdajске vsebine, v katerih se je železničarje pozivalo, da se ne sunejo odzvati vpoklicu k vojakom, in obdelovalo delavstvo, da naj stopi v alejco v trenutku, ko bo vojaštvo nastopilo. Favaj si je vzgojil med sedmošolci lečno število boljševikov-komunistov. Za Wallischa in Nachtigalla, ki se baje izdale tiralice, ta mož pa še vedno nemoteno razlaga srednjem delu brezskrbnega in brezdelnega življenja v komunistično-sovjetski republiki. Ako že policijsko ravnanje nimašar zoper tega brezdomovince ne ukrene, zahtevamo stariši od Favaja zapeljanih otrok od gimnazijskega ravnateljstva, da odkolji tega učitelja državne misli in edinstvenosti ter oznanjevalca boljševizma.

Prve jagode v Slov. goricah.

Od Sv. Andraža poročajo: Dne 26. aprila je prinesel solnar dve popolnoma dozoreli gozdni jagodi v sol. Skoraj nismo mogli verjeti lastnim očem, a njihov izvrsten okus nas je prepričal dobroti o njih inistosti. Komaj smo stopili v pomlad in že nam prinašajo prve zlate sadove. Saj pa je tudi solnce žgalo kakor ob žetvi. Letos se nam obeta v Slov. goricah izvrstna sadna letina. Mero-dajni krogi bi morali že zdaj skrbeti za to, da bo omogočeno, preostalo sadje vnovčiti, da ne vzame konca kot predlanskim.

Tihotapstvo v cvetju.

Če ne bi videl na lastne oči, kako se pomikajo pri belem dnevu tihotapske karavane v gruči od 30 do 40 oseb moškega in žilobog tudi ženskega spola proti Grabušinskemu vrhu in Senčaku, krasni razgledni točki v sredini lepih Slovenskih gor, ne verjel bi, da je pohlep po denarju poglaval ljudstvo tako silne korenine. In kako premeteni so ti izdajalci domovine! Ne hodijo vedno po istih nekoliko rosi, takrat so tračnice potih, posebno ne mimo orožni-zelo polizke, ker se razkrajja prahkih postaj. Največkrat je prima-

hajo čez Sovjak v župniji Sv. Jurja skozi dolinico v Kutineh ter se vzpenjo od tukaj na strni hrib Kokoljanjak, kjer je navadno njihovo zbirališče, odkoder se razkropijo po župnijah: Sv. Tomaž, Mala Nedelja, Sv. Lovrene v Slovenskih goricah, Polensak, da celo na Dravskem polju imajo nekateri tiči svoja gnezda. Priporočali bi varnostnim organom, da počakajo vendar enkrat dobro oboroženi na Kokoljanjaku, oziroma Galušaku, te tolpe ter jim preiščejo nahrbtnike in žepke, ker plen bo na vsak način masten. Po tem hribu je marširalo n. pr. 27. apr. nič manj kot 39 teh delomrznežev, čez pol ure spet toliko in hitro zatem ne dosti manje.

Zaprete gostilne v Mariboru.

Oblast je dala zapreti v Mariboru Seherbaumovo gostilno na Tattenbachovi cesti, ker je baje gostilničarka točila kljub prepovedi alkoholne pijače. Iz istega vzroka je zaprta tudi gostilna Fuchs v Jurčičevi (Poštini) ulici. Tudi več nemškutarskih gostiln v okolici je dala politična oblast zapreti, ker so točile vino in ker so se zbirali v njih državi nevarni ljudje.

Razpuščen občinski zastop.

Doželna vlada je razpustila občinski zastop občine Spodnji Jakobski dol. Za gerenta je imenoval dosedanj župan Matija Pekar, za svetovalec pa: Ketiš, Kapun, Platajs, Jare, Rajšp, Frline.

Mil. g. Franc Ogradi.

opat celjski je obhajal 1. maja 30letnico svojega župnikovanja v župniji celjski. Radi nemarnih zadnjih dni je obhajal svoj jubilej na tihiem le med svojimi župljani, ki se že z vso verno pripravlja na njegovo biserno sv. mašo, ki bo 25. julija t. l.

Duhovniške spremembe.

Kaplan Gašparič je iz Ptujke premeščen k Sv. Križu pri Slatini. — Januš Kotnik je premeščen od Sv. Antona v Slovenskih goricah za kaplana v Skale. — Marko Skofič, kaplan pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah, je vsled bolehnosti po prestani in-fluenci dobil daljši dopust.

Major in prostak

Kakor pripoveduje neki vojak, ki je prispel pred kratkim z Madžarskega, se je dogodila ob času boljševskega preobrata sledeča zanimiva prigodba: Major generalnega štaba dela že eno uro v pisarni, pisarniškega orodnanca pa se nikjer. Končno vstopi žvižgaje ne salutira nič, ker je bilo vsako salutiranje najstrožje prepovedano, temveč pozdravi majorja z besedami: "Dobro jutro, baratom. Zakaj si pa prišel tako zgodaj v pisarno? Zdaj smo vsi enaki in bomo vsi prihajali v pisarno šele ob devetih. No, pa če je par minut čez, tudi nič ne de." Major je nasmešnil in rekel slugi, da popolnoma soglasa s tem, da so vsi enaki in da delajo vsi enako. Pristavil je, da se bosta menjavala s slugo, en dan bo sluga njemu čistil obleko, čevlje in pisarno, dočim bo reševal major akte; drugi dan pa major poslušal pisarno in očistil slugi obleko in čevlje. — Sluga je bil presrečen, je brzo posrpal po pisarni, prinesel vode, pobrisal prah in ob desetih že odšel. Major je delal ves dan naporno. — Drugo jutro je major že davno lepo osnažil slugi čevlje in obleko in posrpal pisarno, ko sluga še ni bilo v pisarno. Okoli pol 10. pride, se oblastno vsede za pisalno mizo in vzame v roke prvi akt. Ko ga natanko prebere se uveri, da je že rešeno in da ni ničesar ukreniti. Vzame v roke drug spis. Prečita črko za črko, toda vse je lepo rešeno ničesar ni ukrepati. Pošlje oba spisa generalu. Let'a ga takoj pozove, kajaj ni rešil spisov in mu naroči, da mora, ker je nujno, v dveh urah rešiti. Vzame spisa v roke, obrača ju in suče, pa nikakor ne ve, kaj naj bi naredil, kaj zapisal. Odloži oba spisa, dokler

Kake bajke širijo italijanski listi

Italijanski list "Italia nuova" poroča, da so se bavile zavezniške vlade z vprašanjem notranjih težkoč v naši državi. D'Annunzija "Vendetta" širi istotako tendencijske vesti ter pravi: Na Balkanu je nastala država, ki šteje 1 milijonov prebivalcev, od katerih je 8 milijonov kulturno visoko stoječih ljudi in 4 milijonov Srbov. Vendar pa se dogaja, da ta manjšina 4 milijonov tiranizira ljudstvo tako na Hrvaškem kakor v Sloveniji. V tej državi je vse proti Srbom, Komunisti, Nemci, Hrvati, Slobeni, Madžari, Bolgari, Albanci, vse je sivo srbskega tiranstva. Srbi so tudi največji neprijatelji Italijanov radi jadranskega vprašanja in groze Italiji z novo vojno. Zahtevati se mora od zaveznikov, da v tej državi potom ljudskega glasovanja odločijo nari sami, kam hočejo pripasti. Le na ta način je mogoče, da se tačeni narodi rešijo iz teškega robstva Srbom, pod katerim sedaj ječe. — Iz članka diha duh izdajice Franka in Saehsa, na drugi strani pa strah pred besedami Soča, Jadrana, zato hočejo sedaj sejati razdor z velikimi gestami kot zaščitniki kulture, ki je sami zlasti na Reki nimajo v izobilici in v vpitjem o srbskem tiranstvu. Znamo je, kako so se pred nedavnim časom ozanjanjevali svetu, kakbi junaki in spisalci so bili Srbi in kakbi barbari so Hrvati, ki so zahtevali zase naše Primorje, na drugi strani pa še dobro pomnimo ogabno gonjo tržaških italijanskih listov proti Slovincem in proti vsemu, kar le diši po slovenstvu. Sedaj so pa naenkrat Srbi padli v nemilost, tirani, zatiralec narodov itd., to so blagodejnice prislovice, ki jim jih dajejo ti klavni italijanski junaki. Je pa stara igra, ki jo igrajo Italijani, ko so uvideli, da niso mogli nasčuvati s svojim bevskanjem Srbe proti Hrvatom, Slovincem, zato poskušajo sedaj narobe nahujskati Slovence in Hrvate proti Srbom, a eno je gotovo, da jim tudi ta nakana ne bo obrodila zaželjenega sadu.

ne pride major. Vzame tretji spis, kjer se zahteva, naj izračunaj po karti višino označenih točk. Nič ne ve. Skrb se ga loti, znoj mu stopa na čelo, razburjen je. Okoli 17. ure pride major, da prinese v pisarno sveže vode itd. Vojak plane po koneu, strumno salutira in ponižno prosi, naj opravi vsak svojo prejšnjo delo, češ, da ne morejo biti vsi enaki, ker major je razumel obojno delo prav dobro, on, sluga pa ni svoj.

V društvu je bil Moose Club. Naj ostane vsem v blagem spominu in lahka naj mu bo ameriška gruda!

Austin, Pa., 26. maja 1920. Jakob Šimčič, zal. bratrancec.

V starem kraju zapuščena: očeta in mater, brata Franka in Andreja, sestre Jožefa, Katarino, Marijo, Francisko, Karolino, Zolo. (28-29-5)

Dr. Koler
SLOVENSKE ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, anecialit v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh vrst moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi a glavnem \$6, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali manurke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bomo kri. Ne čakajte, ker ta bo ležna se nalezla.

Vse moške bolezni zdravim po o-krajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom sopro povrnil.

Hydrocele ali vodno kile ozdravim v 36 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo boleline v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatismem, trganje, bolečine o-tekline, ardečice, skrofula in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure jutrat do 2. zvečer; v petih od 8. gjutrat do 5. popoldne; ob nedeljah od 2. do 5. popoldne.

POZOR, SLOVENCII!
Prodaj Grocery Store z vsem blagom vred, hlev in dva konja po zelo nizki ceni. Lepa prilika za podjetnega Slovence oziroma Jugoslavana, ki lastujejo svoja domovja. Prodaj vsled bolezni, ker kot hrom ni ni mogoče opravljati težka dela, katera imajo pri trgovini. Torej kogar veseli, naj se obrne na lastnika: John Drap, P. O. Box 79, Export, Pa., Station White Valley, Pa. (27-29-5)

† NAZGANILLO IN ZAHVALA.

Zalostnim srecem naznanim sodnikom, prijateljem in prijateljem žalostno vest, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja naj-nemu sim

THEODORJU O.

Vzrok smrti je opekline; se je tako nesrečno oparil, da je v 36 urah v hudih mukah izdihnil svojo mlado dušo dne 18. maja. Bil je star 19 mesecev. Pokopali smo ga na katoliškem pokopališču v East Palestine, Ohio.

Temu potom se zahvalim vsem, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru. Lepa hvala vsem, ki so darovali krasne vence. Lepo se zahvalim moji sestri oziroma botri Mary Božič za krasen venec. Hvala tudi Mrs. Agnes Čuk oziroma svačkinji za podarjen venec. Se enkrat hvala vsem, ki so nam pomagali v tistih urah žalosti.

Tebi, nikdar pozabljeni sinček Theodore, naj bo lahka ameriška gruda!

Zaljubljeni ostali: John in Mary Čuk, stariši. Victor, Heribert in Edward, bratje. Victoria, sestra.

Power Point, Ohio, dne 26. maja 1920.

† NAZGANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam sodnikom, prijateljem in znanec sirom Amerike žalostno novico, da je nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu bratrance

JOHNU ŠIMČIČU.

Rajni je bolehal samo 4 tedne. Rojen je bil 1886. leta in je v najlepši dobi umrl dne 24. maja.

Najlepša hvala Tonetu in Mary Roseman, ki so mu stali na strani ves čas njegove bolezni. Nadalje vsem, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku. Lepa hvala Tonetu Požar in njegovi ženi, družini Glatz, Johnu in Franciški Rovsely, Tonetu Gorčič, Jožetu in Mary Benčič, Tonetu Kolenc, Jožetu Knaus, Jožetu Bartol, Adolfu Šmitš, Franku Marinsk, Johnu Lavrič in njegovi ženi ter vsem drugim, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Naj ostane vsem v blagem spominu in lahka naj mu bo ameriška gruda!

Austin, Pa., 26. maja 1920. Jakob Šimčič, zal. bratrancec.

V starem kraju zapuščena: očeta in mater, brata Franka in Andreja, sestre Jožefa, Katarino, Marijo, Francisko, Karolino, Zolo. (28-29-5)

Dr. MOY je uspešno ozdravil na-

duho, božjast, ataksijo, vodenico, srce, jetra, ledice in želodčne bolezni na čudežen način. Bolečine v trebuhu, v prsih, očeh, nogah, rokah ali križu; otekline, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaje, ogre, Moške ali ženske bolezni ali slabo kri se lahko ozdravi brez operacije v najkrajšem času in po najnižji ceni.

Uradne ure: ob delavskih od 9. dop. do 4. pop. Ob nedeljah in praznikih: od 9. dop. do 1. pop.

Dr. JIN FUEY MOY

300 Grant Street PITTSBURGH, PA

HITRA POMOČ
Oslabljenost, vred pretežkega dela, izčrpanost, okržli sklepi in mišice, slaboten hrbet, 1. preteženje iz ispanjenje, temu je lahko hitro od pomoči a takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA
"Prijatelj v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaši varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nima zavojček to tvorniško znamko, ni pristen in ga zavrnite. \$5 in 70 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 376-380 Broadway, New York

ANŽE PITOVI

ZAVZETJE BASTILE.

piše Aleksander Dumas, st.

63

(Nadaljevanje.)

— Oh, — jo je prekinil kralj, ki se je že pričel bati, da je bil osoren proti ljubljenski svoje žene, — jaz vem, da ni vaše srce slabo in da oni, katerega zasledujete s svojim sovraštvom, to tudi zasluži. Razumete pa, da se v bodočnosti ne sme tega več pripetiti.

Nato se je obrnil proti Gilbertu ter rekel:

— Kaj hočete, doktor? To je bolj krivda časov kot pa ljudi. V pogubi smo bili rojeni in v njej bomo tudi umrli. Stremimo pa vsaj po tem, da izboljšamo bodočnost za svoje zanamce in vi, doktor Gilbert, me boste v tem delu gotovo podpirali.

Po teh besedah je kralj prenehal govoriti, kajti zdelo se mu je, da je rekel dosti, da bo zadovoljil obe stranki.

Ubogi kralj! Če bi imel tak govor v Narodni skupščini, bi mu sledila ne le pljuskala, temveč bi bil njegov govor drugi dan natisnjen v vseh listih.

Avtoritati, obstoječi iz dveh ogroženih sovraštvovalcev pa ni imel nobenega razumevanja in njegovo spraviljivo filozofijo.

— Z dovoljenjem vašega veličanstva, — je rekel Gilbert, — bom prosil madamo, naj ponovi, kar je že rekla, da me namreč ne pozna.

— Grofica, — je rekel kralj, — ali boste storili, kar zahteva doktor?

— Jaz ne poznam doktor Gilberta, — je odvrnila Andree s trdnim glasom.

— A vi poznate nekoga drugega Gilberta, mojega brata po imenu, kojega zločin počiva na meni?

— Da, — je odvrnila Andree, — jaz ga poznam ter ga smatram za podleža.

— Gospod, vi morate stvar izpraševati grofico, — je rekel Gilbert, — a bodite vi tako milosti ter jo vprašajte, kaj je storil ta podli človek.

— Grofica, — je rekel kralj, — vi se ne morete upirati tej pravični zahtevi.

— Kaj je storil? — je odvrnila Andree. — Brez dvoma je to vedela kraljica, ki je lastnoročno odobrila pisno, v katerem sem zahtevala njegovo aretacijo.

— Ne zadostuje popolnoma, da je prepričana kraljica. Dobro bi bilo, da sem preprosto tuji jaz. Kraljica je le kraljica, a jaz sem kralj.

— Dobro, veličanstvo, Gilbert, katerega se tiče zaporno povelje, je človek, ki je pred šestnajstimi leti izvršil grozen zločin.

— Vaše veličanstvo naj vpraša gospod grofico, koliko star je danes oni človek, — je rekel Gilbert.

Kralj je ponovil vprašanje.

— Trideset do dvaintrideset let, — je odvrnila Andree.

— Gospod, — je rekel Gilbert, — če je bil zločin izvršen pred šestnajstimi leti, ga ni izvršil mož, temveč otrok in če je skozi šestnajst let mož objokoval zločin otroka, ali ne zasluži ta mož nekaj popustljivosti?

— Torej gospod moj, — je rekel kralj, — vi poznate Gilberta, o katerem je govor?

— Da, poznam ga, — je odvrnil Gilbert.

— Torej ni storil nobenega drugega zločina kot mladostni greh?

— Jaz ne vem, če bi mu mogel od onega časa naprej, ko je izvršil ta zločin, kdo očitati kako stvar.

— Ne, — je odvrnila Andree, — če ni bil ta zločin, je bilo njegovo pero, katero je potaknil v strup ter spisal pohujšljive spise.

— Veličanstvo, — je rekel Gilbert, — vprašajte gospod grofico, če ni bil pravi vzrok aretacije tega Gilberta neka gotova škaflija, ki je vsebovala listine, ki ogrožajo neko odlično damo na dvoru?

— Andree se je stresla od glave do nog.

— Gospod moj, — je zamrmala.

— Grofica, kaj je s to škaflijo? — je vprašal kralj, kateremu ni mogla ujeti nobena zmešanost grofice, ki se je tresla in bila bleda kot smrt.

— O, madama, — je vzklil Gilbert, ki je čutil, da obvladuje položaj, — nikakih izgovorov. Dosti je laži od ene in druge strani. Jaz sem Gilbert nega zločina! Jaz sem Gilbert onih brošur in jaz sem Gilbert te škaflije! Vi pa ste ona odlična dama, ona dama z dvora. Izberem si kralja kot sodnika in to storite tudi vi. Pred tem sodnikom, pred kraljem, hočeva povedati vse, kar se je dogodilo med nama in kralj bo odločil.

— Govorite, kar hočete, gospod moj, — je odvrnila grofica, — a jaz ne morem povedati ničesar, ker vas ne poznam.

— Vi torej tudi ne poznate one škaflije?

Grofica je stisnila pesti ter se do krvi ugrizla v ustnice.

— Tudi ne, — je odvrnila.

Napor, s katerim je izgovorila to besedo, pa je bil tako velik, da je pričela omahovati na svojih nogah kot omahuje steber, kojega vnože trese potres.

— Madama, — je vzklil Gilbert, — pazite se, jaz sem, če niste pozabili, učence nekoga moža, katerega so imenovali Jožef Bal-samo. Moč, katero je imel nad vami, je izročil meni. Zadnjikrat vas torej vprašam, če hočete odgovoriti na vprašanja, katera vam stavi-m?

— Ne, — je rekla grofica, katere se je lotila nepopisna žmeda. Obenem je napravila kretanje, da pobegne iz sobe. — Ne, ne, ne!

— Dobro torej, — je rekel Gilbert, ki je tudi obledel ter dvignil roko. — Železna narava, jekleno srce, ukloni se, zlomi se pod neodoljivim pritiskom moje železne volje! Ali nočes govoriti, Andree?

— Ne, ne, — je vzklila grofica, vsa omočena. — Na pomoč, gospod, na pomoč!

— Ti boš govorila, — je rekel Gilbert, — in naj je kralj ali Bog sam, ne boš se mogla odtegniti moji volji. Govorila boš ter razvila celo svojo dušo vzvišeni priči tega prizora. Spijte, grofica de Charny ter govorite, govorite, kajti jaz hočem to.

Komaj so bile izgovorjene te besede, ko je grofica naenkrat prekinila svoj pričetni krik, razprostrla roki ter omahnila v objem kralja, ki jo je posadil v naslonjačo, a se tresel sam pri tem po celim životu.

— O, — je rekel Ludovik XVI., — čul sem govoriti o tem, a še nikdar nisem videl kaj takega. Kaj ne, gospod moj, ona je padla v magnetno spanje.

— Da, gospod. Vzemite roko grofice ter jo vprašajte, zakaj me je daj aretirati, — je rekel doktor Gilbert kot da ima on sam pravič-povo veljavati.

Popolnoma zmeden od tega čudovitega prizora je napravil Ludovik XVI. dva koraka nazaj, da se prepriča, če ne spi sam in če ni so to, kar se je vršilo pred njegovimi očmi, sanje. Poln zanimanja kot matematik, ki je razkel novo rešitev, se je približal nato grofici, jo prijel za roko ter rekel:

(Dalje prihodnjik.)

Ne rušite države!

Rasto Pustoslavnik.

(Konec)

Na čelo državne uprave bi se morali postaviti najposposnejši izmed sposobnih, dejansko pa je štediti, da zacurvanje tako brzo napreduje, da stopi na obmejnih postajah na stotine tovornih vagonov ter zavira, ako ne onemogoča, vsak promet. A promet je danes predpogoj zdravega razvoja.

To dela slabo kri, povzroča nevoljo, vznjaja nezadovoljstvo in podpaljuje iste strasti, ki so jih pred vojno tako večje in spretno znali gojiti in podpihovati gotovi čimtelji in živili.

Treba je samo neznatne iskricke, da se ne zaneti pravega požara teh strasti. In takšne iskricke švigajo z vseh strani.

Povsodi se potikajo plačene propalnice in teh je legion, ki znajo mojstersko izrabljati situacijo, da znova zanetijo plemensko mržnjo, na katero so od vsega začetka gradili svoje načrte. Često zadostuje besedica, mnogokrat nedolžna prispevka in cilj je dosežen.

Ne redkokrat pa opravljajo ta nečasten posel tudi naši ljudje, večinoma nezavedno, dostikrat pa iz užaljenega samoljubja, ker se čutijo zbačeni ali oškodovani na svojih interesih. So to uradniki, trgovci, ki se vračajo iz centrale in po bezniceh povzdignjejo našo kulturo ter zabavljajo jo na orient tam doli...

Tako se ustvarja težka atmosfera, ki postaja, nesramno bi bilo to prikriti, od dne do dne bolj nevarna in bolj grozeča.

Se je čas, da se odkloni pretežna opasnost, toda treba je tkoj-snje odločitve. Ta določitev pa je v rokah onih zgoraj, ki vedre in oblačijo...

Govoril sem odkrito in brez ovinkov na vse strani, stavim, da bo tudi zamera na vseh straneh. Ni ne dene, Dixi et salvavi animam meam!

Glavni pogoj za uspešni državni razvoj je brezhibno funkcioniranje upravnega aparata in kontinuiteta uprave same. Ako tega ni, zastaja državni stroj in odpro se na široko vrata vseobči demoralizaciji in korupciji.

Da je to istina, vidimo in čutimo na svojem telesu. Brezbržnost za državne in narodne interese, demoralizacija in korupcija zgoraj — na vodilnih mestih ima za nujno posledico ginjevanje vsakega zaupanja v državno avtoriteto, kar povzroča v ljudskih masah vseobčo nezadovoljnost, splošno anarhijo, boljševeizem, kaos. Ne postopa pa se tako samo v Belgradu, temveč tudi v Zagrebu, Sarajevu, Splitu in Ljubljani.

Tudi tu se menja upravni aparat vsake kvatre, za to je kaos še tem večji.

A narod izgublja pri tem zaupanje in vero v državo, to tem bolj, ker uradniki v centrali zares store vse, pra vse, da ubijejo v ljudski duši zadnji sled še preostalega poverenja v državno oblast. Nečista prečeta vprašanja so, ki se rešujejo v Belgradu. Često je nujna rešitev teh vprašanj življenjskega pomena. Toda odpošlje se lahko dese prošnji in deset brzojav, Belgrad ostane molčeč kakor grob. Uradniki mo-gočnik sedi na aktu, čakajoč brezdelno na trenutek, da ga prihodnja sprememba v vladi ne odplihne z njegovega mesta, in sprejema felgmatično vsako urgenco z ualomatno pripombo: "Ima vremenena, može čakati!"

Takšno postopanje ostavlja hladnega in ravnodušnega, kdor je fatalist, naše ljudi pa ogorčuje in vznjaja v njih neprijateljsko razpoloženje ne toliko proti brezvestnemu uradniku kot takemu, ker je večinoma nepoznan, kakor proti onemu delu našega naroda, kateremu pripada tak svoje dolžnosti zanemarljivo činovnik.

Pak s svojimi pedantsko-oskornimi, najčesče pa naravnost nesmiselnimi določbami, koliko zla je že povzročil, koliko škode je že zadal naši državi misli!

Saj morda carinski zakon sam na sebi ni tako slab, dasi se zdi naprvi hip docela srednjeveški, ako re predpopen, ali večina tistih, ki ga izvajajo, so ljudje, katerim so se vsled topega birokrati-zma že skisali možgani. Sicer bi bilo nemogoče, da bi uganjali take bedastoče, ki so pri nas sedaj na dnevnem redu dan za dnevom.

Strogost, ki je umestna, odobrujemo, neizprosnost tudi, da bi pa bilo zlonamerno šikaniranje strank umestno in v interesu finančnega ministra in države, do tega nazaranja pa se ne bomo povzpeli.

Ako zacurinjujejo danes ne samo knjige, marveč je celo brez-pomembne inozemske časopise, zahtevajo, da je naslovnik pri tem postopanju, katerega izvršnjeje trije ali štirje uradniki, sam na-

(vzroč, da more takoj nalieu mesta odšteti predpisano, carino v znesku — 65 vinarjev, potem se ni muditi, da zacurivanje tako brzo napreduje, da stopi na obmejnih postajah na stotine tovornih vagonov ter zavira, ako ne onemogoča, vsak promet. A promet je danes predpogoj zdravega razvoja.

Posobni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremit, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali takom vojne na 1.000 beloslovaških vojakov brez vse negotilke.

Za šikarte in cene vprašajte v DRUŽINI PISARNI, 19 St. N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

SAVOIE 5. JUNIJA
LORRAINE 7. JUNIJA
TOURNAI 10. JUNIJA

Mitri parniki s štirimi in dvema vijakoma.

Posobni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremit, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali takom vojne na 1.000 beloslovaških vojakov brez vse negotilke.

Za šikarte in cene vprašajte v DRUŽINI PISARNI, 19 St. N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 19. JUNIJA
PRES. WILSON 2. JULIJA
BELVEDERE 15. JULIJA

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

Kdo kaj ve o ANTONU PUNTAR? Doma je iz okraja Krško. On je bil avstrijski vojak in potem vjet na Ruskem. Poslali so ga kot ujetnika nekami v Azijo in od tam se nič več ni slišalo o njem. Prosim rojake v Rusiji, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča. Prav rad mu bom dal 20 dolarjev za pojasnilo. Moj naslov je: Frank Pravst, 722 East 155. St., Cleveland, Ohio, U. S. America.

(28-29-5)

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja
22 centov funt.

Boksa 50 funtov \$11.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

61-63 Cherry Street

New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3. v naprej

Začimbo, želišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča magr. Kneipp,

imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

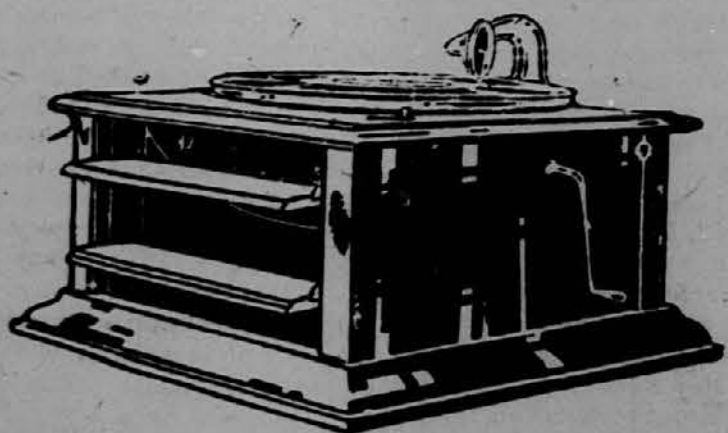
MATH. PEZDIR

P. O. Box 772, City Hall Station

NEW YORK CITY.

Ozdravi katar mehurja in od strani vse v 24 urah.
Vseka pilula moči ima 50 MIDY
Varajte se ponaredb. Na prodaj v vseh lekarnah.

Sedaj smo dobili v zalogo najnovejše glasne prave Columbia Gramofone. Tukaj vam je slika, stane vas le \$32.50

Imam tudi nove cenike za prave Kranjske Columbia ploče. Pišite poja takoj.

Ta gramofon igra tako glasno da ga slišite na milje daleč. Brez colnine ga lahko nesete v kufru kadar greste v stari kraj. Ne pozabite da boste pošteno postreženi za Vaš denar vedno le pri:

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

ROJAKI-BERITE!

Naznanjam cenje nim rojakom širom Amerike, da sem povečal svojo slov. trgovino. Imam ve liko zalogo najno vejših gramofonov Columbia slovenske plošče, slovite Pathe in Emerson v vseh jezikih.

Velika izbira vsakovrstnih muzikalnih instrumentov, za godbe ali orkestre.

Kadar si kako društvo namerava kupiti bandero, zastavo, regalije, kape prekoramnice, uniforme, ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Stem si bodele prihranili dolarje. Moje blago je prve vrste in po zmernih cenah. En poskus in pripricani bodele. Cenike za gramofone, Columbia slovenske plošče ter društvene potreščine pošljem takoj na zahtevo. Pišite še danes po cenik na:

VICTOR NAVINSHEK
331 GREEVE STREET CONEMAUGH, PA.

BESEDNJAK

je najbolj potrebna knjiga pri učenju tujega jezika. Če želite pomnožiti svojo zalogo angleških besed si boste naročili najnovejši

ANGLESKO-SLOVENSKI BESEDNJAK

ki ga je sestavil dr. F. J. Kern.

Obsega 25.00 angleških besed s slovensko izgovorjavo in točnimi slovenskimi izrazi. Knjigo boste rabili celo življenje. Kupite jo za svoje otroke. Cena 5 dolarjev. Naročite na sledeči naslov

Dr. F. J. KERN

6202 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO.

Naročilu priložite denar, ček ali Money Order. Isčemo zastopnike po naselbinah.

LI STE BOLNI?

Jaz vam bom ozdravil. Že več kot trideset let sem ozdravil vse bolezni. Kožne, krvne, živčne, želodčne in revmatizem ter vsakovrstne druge bolezni. Lahko vam pokažem več dokazil naših rojakov, katere sem ozdravil. Jaz sem ozdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni predno je prepozno. Cene so take, da jih lahko vsakdo zmora. Prelepa brezplačna.

Prof. Dr. H. G. BAER

ŠPIJALIST

311 SMITHFIELD STREET PITTSBURGH, PA.

Nasproti poštnega urada.

Kako je Avstrija intrigirala

Pod tem naslovom je izšla slavna knjiga našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lyman B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi pravi: — To je ena najbolj značilnih knjig tega časa.

Ko je odšel predsednik Wilson prvič v Pariz je načelnik inteligenčnega departementa armade združenih držav zbral nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli potrebni, da jih predsednik prečita, predno se sestane konferenca. Med temi dokumenti je bil rokopis te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši ameriški poslanik na Danskem, je podal v "New York Times" svojo oceno o tej knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno pokaže vse intrige, zarote in diplomatske tajne procese, ki so vsilili absolutno nepripravljeni Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street New York City

STANE \$3.00

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKI GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ko znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato me morete popolnoma zanesti na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazutje in tise po telesu, bolezni v grlu, ispadanje las, bolezni v kožah, stare rane, živčne bolezni, ostelbelost, bolezni v mehurju, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, slabo žile, nadvlažje.

Uradno ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9. ure jutraj do 2. popoldne. V torek, četrtek in sobota od 2. ure jutraj do 2. popoldne. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumajo. Jaz znam hrvaško in če ne razumem, zato vas lažje ozdravim, ker vas razumem.